Holy Bible

Aionian Edition®

Luka

Ludari Luke

AionianBible.org
Prima traducere inversă din lume a Bibliei
100% gratuit pentru copiere și tipărire
de asemenea cunoscut ca si " Biblia Purpurie "

Holy Bible Aionian Edition ®
Luka
Ludari Luke

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0, 2018-2021
Text source: eBible.org
Source copyright: Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0
Pioneers.org, 2019

Formatted by Speedata Publisher version 4.3.16 on 4/25/2021
100% Free to Copy and Print
http://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
http://Nainoia-Inc.signedon.net

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefaţă

Ludari at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a lexicon. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the afterlife destinies of mankind and fallen angels.

This *un-translation* helps us to see these ten underlying words in context. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org and with the Android App. Why purple? King Jesus' Word is royal… and purple is the color of royalty!

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka 11

ANEXĂ

Ghidul Cititorului
Glosar
Hărți
Ilustraţii, Doré

NOUL TESTAMENT

Isusu azăs: “Tato ăn čerj, oprostjaštălje k nuštije će fače!”
Vuastja atunča arunkat kockă te aša podjeljaštje cualjilje alu Isusuluj ăntră je.
Luka 23:34

Luka

1 Poštovani Teofile: Mulc inš apokušă s s skrije izvješće d
događaj d karje s sa isponit ătru noj. **2** Kum na rubit kănd
počinit afost svjedokurj š argacă karje služa alu Dimizov– **3** daja
jo cije glavni Teofile po redu skriuv d kraj, š ăn ćet akătat **4** S
aša s fi siguran k aja će ta văcat je istina. **5** Ăn zuvilje alu Herod,
caru p toc Židovurj, afost neki pop karje sakima Zaharija d grupă
Abijina., Mujara aluj irja fata dăla Aronoviha sikima Elizabeta. **6**
Amiždoj irja pravedni la Dimizov daja će živja frzdă mană p tot
zakonu š pravila alu Dimizov. **7** No navut kupil daje će Elizabeta
afot šćarpje, a amiždoj irja mult bătrnj. **8** Kănd Zaharija aslužăt
alu Dimizov ăn Hram daja će irja redu aluj. **9** Kum irja običaju
alu populor d zapad s utră ăn Svetište s prenisaskă tmăja. **10**
D vrijamje kănd aprins tmăja mul lumje afar s molja. **11** Alu
Zaharije saukazăt anđeo alu Dimizov. Astat p partja alu diraptej
la Žrtvenik. **12** Kănd Zaharija avuzut p anđeo jel mult sa spirjat.
13 A anđeo ji zăće "Na vja frikă, Zaharija! Dimizov avuzut će
akătat dăla jel: mujarja c s fakă bijat. Š ji puj lumje Ivan. **14** C s
fije drag š t veseljeješt š mulcă s s radujaskă kănd s fićja jel. **15** Jel
s fije marje ăn vojki alu Dimizov, Nu s bja nit vin nić altje bjarje.
S fije plin d Sufljetu alu Dimizov š s l vudjaskă još kănd fi ăn
burtă **16** P mulc inš d kupi alu Izrael s navadjaskă s s okrinjaskă
la Dimizov. **17** S plaće pănglă Domnu plin ku sufljetu š ku săla
kao kum afost proroku Ilija s uvirjaskă p tatilje s obnovaskă
odnosu ku kupi alor š lumja karje na skultă s lji priprimjaskă sa
skultje p Domnu." **18** Zaharuaj zăće alu anđeo "Kum s štiuv k s
dugudjaštje aja. Več sănt bătărn š mujarja mja je več bătărnă.
19 Anđeo ji zăće: "Jo sănt Gabrijel karje stav pănglu Dimizov.
Trimjes sănt dăla Dimizov s rubjesk ku tinje š s caduk asta
radosna porukă. **20** Š jakă, budući k nakrizut ăn vorbilje alji
mjalje, karje s ispunjaskă d alor vrijamje, usu rămij njem nu s
poc s rubjaštje kănd nu vinja vrijamja d aja š vorbilje ali mjalje s
ispunjaskă daja će nu majkrizut. **21** Narodu aštiptat p Zahariju
š s ćudit kăt atăta sa zadržăt ăn Svetište. **22** Kănd napokon
ajišăt, na putut nimik s lji zăće lumja ashvatit k ăn Svetište
avut vizije. Zaharija pokušăt ku mănilje ali arămas njem. **23**
Armas ăn Hram păn god na isteknit vrijamja aluj š atunča sators
akas. **24** D vrijamaja kănd Zaharija sators a kas mujarja aluj
Elizabeta arămas grja. Ćinć lunj saskuns: **25** Domnu mafukut
s rămij grja š askinit rušunja dăpă minje ătru lumje. **26** Kănd
Elizabeta irja grja šašă lunj Dimizov atrimjes p anđeo Gabrijel ăn
gallilejski sat Nazaret **27** la djevică karje zarućită dăpă om karje
sakima Josip jel irja d sămăncă alu David; a djevica sakima
Marija. **28** Gabrijel s ukazăt š ja zăs: "Radujaštitje! Dimizov
ku tinje!" **29** P aja Marija sa uznemirit š astat s razmisljaskă
će znaćaštje pozdravulj **30** Na vja frikă Marija: "izăće anđeo
Gabrijel! Dimizov odloćit s dja milă aluj. **31** S rămăj graj š fać
bijat š ipuj imilje Isusu Majmarje. **32** Jel s fije marje š lumja
s l kjamje Bijatu alu Dimizov Majmarje. Aluj Domnu Dimizov
idă autoritet vladjaskă ka car kum predaku David afukut **33**
Š vladjašte ku kasa alu Jakov zauvjek š aluj cara nikad nu
s prestanjaskă." **(aiōn g165)** **34** Marija trijabă p slubutuarj: "Ali
kum? Jo još na fost ku om." **35** Anđeo Gabrijel ja odgovorit:
"S rămij grja ku sufljetu alu svăntuluj š p săla alu Majmarje
Dimizov t prekrijaštje. Daja kupilu kare s fać s fije svănt s kjamje
Bijatu alu Dimizov. **36** Jakă ata sestrićna Elizabeta š ako irja
bătărnă arămas grja. Akimao šćarpje a grja je d šasă lunj **37** Alu
Dimizov nimika nuje nemoguće!" **38** Marija zăće alu Gabrijelu:
"argatu sănt alu Dimizov. S fije kum tu zăć!" Š gabrjel apikat
dăla ja. **39** D zuviljalja Marija apikată regija ăn Judeja undje irja
djalurj. **40** Autrat ăn kasa alu Zaharije š apozdravit p Elizabeta.
41 Kănd Elizabeta auzăt pozdravu alu Marije kupilu ăn burtă
naglo samiškat š Elizabeta sa napunit ku sufljetu alu svntuluj.
42 Elizabetaă tarje astrigat: "Majmult ješt blagoslovită d tuatje
mujerj š blagoslovitje kupilu ăn burta ata! **43** Će čast am s m
positjaskă mama alu Domnuluj alimjov! **44** Kănd auzăt pozdravu
alu tov kupilu ăn burtă naglo asirit d radost! **45** Radujaštitje daja
će akrizut aja će Domu ca zăs!" **46** Marija atunča zăće: "Injima
amja slavjaštje p Domnu! **47** Sufljetu alu mjov s radujašte la
Dimizov, alimjov Spasitelju, **48** Jo sănt argatu sărak alu Dimizov
karje s brinja d minje! Toc usu naraštaju akuma s m kjamje
blagoslovljena **49** Daja će Dimizov karje arje tuată săla afukut
marje ćuda. Sveto je imilje aluj. **50** Mila aluj je p tuată sămănca
p ălja karje l poštujaštje **51** Ku măna ali capănă faće marje
ćuda š apotirit p lumja karje ponosni š umišleni. **52** Jel izbacăt p
vladari s nu vladjaskă više, a adrikat p lumje karje je ponizni. **53**
A p lumja karje irja flmănž lja nasitit ku binje, a p lumja karje
bogată lja lăsat ku mănilje gualje. **54** Jel asirit alu argatun aluj
Izrael ăn pomoć dajaće obićit alu nuastră sămănca k s fije d
milă. **55** Karje obećit alu nuastră sănănca: k alu Abrahamš aluj s
ămănca uvjeka s fije d milă." **(aiōn g165)** **56** Marija ku Elizabeta
arămas trj lunj a atunča sators a kas. **57** Alu Elizabeta avinit
vrijamja s fakă š ja afukut bijat. **58** Kănd ăntră lau Elizabetej
komšijiš familija auzăt k Dimizova pokazăt marje milă, saradujit
toc zajedno ku ja. **59** Kănd kupilu napunit opt zălje saskupit la
o bred obrezanja. Avurut p kupilu s sl kjamje Zaharijom kum
tatusov sakima, **60** Ali Elizabeta supostravit d kupilu s skjamje
Zahirije, nego mora s skjamje Ivan!" **61** Komšiji š familija zăće:
"nimilja la familija ata nu sikjamă Ivan!" **62** Atunča lumja atribat p
Zahirija ku mănilje (daja će irja njemš surd) kum vrjaj s s kjamje.
63 Zahirija akătat sji dja plućeš s skrije: "Sikjamă Ivan." Toc sa
začudit, **64** Alu Zhirije Dimizov adiškis aluj guera š oslobodit
ljimba alujš jel dnuturdată apućenit s rubjaskă š s slavjask p
Dimizov. **65** Toc karje živja pănglu je afost frikă d Dimizovće
afukut alu Zahirije. P tuată regija judeja undje ještje djalurj ljumja
rubja d aja će sa dogodit. **66** Ćinje god auzăt d je, agidja d aje š
s striba: "će s fije d bijatusta kănd fi marje? Š săla alu Domnuluj
i rja ku jel." **67** Sufljetu alu svăntuluj aisponit p Zahirija, tata alu
Ivan karje aduće porukă dăla Dimizov: **68** Slava alu Domnu
Dimizov karje vladjaštje p Izrael karje avinit š akuprat p narodu
aluj! **69** Š adrikat nauvă marje Spasitelj d potomakurj alu aluj
argatu David, **70** Kum je davno obećit p vorbă alu luj svăntuluj
alu prorokuruj: **(aiōn g165)** **71** S nji spasaskă dăla dušmani š dăla
mănă toc alu ljumja karje nimrzaštje. **72** Afost plin d milă alu
sămănca anuastră š aisponit aja d aluj Savezu alu svănt, **73**
Zavjet karje adat alu nostru predaku Abraham. **74** Naizbavit
dăla dušmanj s putjem s ji služăm frzdă frikă **75** S živim kum
Dimizov azăs s fićem ćije bun ăn tuatje zuvilje nuastrje. **76** A
tu, bijatu alu mjov, tikjem proroku alu Majmarje Dimizov daja
će pljeć la intja alu Domnuluj s ji fać drumu. **77** Ăn văc p aluj

narodu kum s poznajaskă kum s spasaskă daja će Dimizov s os
lji oprostjaskă grješala alor, **78** Daja će Dimizov plin d milă š
arje osićaj păndla noj. Mila alu Dimizov je kao suarilje karje
svitljaštje d suns p noj. **79** Karje aduće lumina alu ălja karje
trijaštje ăn nuaptje š frika d muartje s adukă anuastrje koraćilje
p drum undje miru." **80** Ivan akriskut š postanit capăn ăn sufljet.
Kănd askiskut, atrijit ăn lok undje nuje nimik š kănd š tot kănd
pućinit s propovidjaskă alu naroduluj ăn Izrael.

2 Ăn vrijamaja caru alu Rimuluj August zapovidit k toc lumja
karje živja ăn Cara mora s potpisaskă. **2** Afost aja prvi
popisu d lumje kănd Kvirinija vladja p Sirija. **3** Toc a putujit ăn
trg s s skrije unklo. **4** Aša š Josip dn sat Nazaret ăn regija
Galileja, d aja će irja dn familjije alu caruluj David, sadus ăn sat
karje safukut David karje sa kimat Betlehem **5** s skrije una ku
zarucnica aluj Marija karje već irja grja. **6** Pnă irja ačija, ji vinje
vrijamja s fakă **7** atunča ja faće bijat, prvi kupil. La ănfšat š la
pus ăn kolibă d aja će ăn sat undje irja sobje d gostjamje nu
irja lok d je. **8** Ăn lokula a trijit pastiri. Irja nuaptja š tot s vidja
p ćerj š păza mult voj. **9** D turdata păngli je sapojavit anđeo
alu Domnuluj š lja osvitlit slava alu Domnuluj š je mult saspirat
10 anđeo lja zăs: "Na vjec frikă! Jakă aduk vuavă bună vorbă
karje p tuată lumja s usrićaskă! **11** Astăz vuavă ăn trg Davidov
safukut Spasitelju–Kristu, Domnu! **12** S vidjec ăsta znaku dăla
Dimizov karje s l prepoznajic: Lgăsăc kum la ăšat kalumja ăn
djekă s zakă ăn kolibă." **13** Alu anđeluj sapredružit marje grupă
d anđeluj karje aslavit p Dimizov: **14** Slava alu Dimizov p ćerj, a
p pămănt mir alu lumjej aluj, karje izabrit." **15** Kănd sator anđeli
p ćjerj, pastiru astat s rubjaskă unu ku altu: "Ajdac ăn Betehlem!
Ajdac s vidjem će sadogodit ća azăs Domnu!" **16** Požirit ăn trg š
klo agăsăt p Marija š p Josip ku kupilu će safukut karje azukut
ăn kolibă. **17** Kănd la găsăt, alu toc arubit aja će anđeo azăs d
kupil. **18** A tuată lumja karje apus urjajkje la pastirurj sa mirat.
19 Š Marija apăzăt ăn ja tot aja će auzăt š razmišlja d aja v inima
alu je. **20** Pastiri sators la voj karje păza š slavja š zahvalja alu
Dimizov š tot će auzăt š avizut će sa dogodit kum lja zăs anđeo.
21 D opt zălje majklo kănd p kupilu atribut s l obrezaskă, japus
imilje Isusu karje anđeo adat još kănd tribja s fakă. **22** Kănd
avinit vrijamja d obred s lji Dimizov smatraskă ćistic kum skrije
ăn zakonu alu Mojsije tribja s l objavjaskă kănd kupilu safukut d
opt zălje s la dukă ăn Jeruzalem s l pokazaskă alu Domnuluj,
23 Kum skrije ăn zakonu alu Domnuluj" Tot bijatu karje jedinac
s posvitjaskă alu Domnuluj" **24** š aprenisăt žrtvă kum je skris
ăn Zakonu alu Domnuluj: duavă grlic š doj goluburj. **25** Živja
atuć unu om ăn Jeruzalem karje sakima Šimun. Karje skulta
p Dimizov; Sufljetu alu Svntuluj irja p jel š ašiptat p Mesija š
s izbavjaskă p Izrael **26** Sufljetu alu Svntuluj ja pokazăt k nu
s muară pănă god nu vjadje p Kristu alu Domnuluj. **27** Kum
Sufljetu alu Svntuluj la vodit p Šimun, jel pljakă ăn Hram. Kănd
Josip š Marija a dus p Isusu ăn Hram s objavjaskă obredu kum
skrija ăn zakon alu Mojsije, **28** Šimun alat p Isusu ăn bracă š
astat s slavjaskă p Dimizov: **29** Akum poc p argatu alu tov s l las
s muară ăn tišină, kum obećit Domnulje. **30** Daja će vojki alji
mje avuzut p spasitelju karje Tu atrimjes **31** Karje apreprimit d
tot narodu, **32** Lumuna s prosvitljaskă p tot alcă narodu, p slava
alu tov narodu Izrael **33** Josip š Marija sa mirat la vorbje će s
rubja d Isusu **34** Šimun lja blagoslavit š zăće alu Marija: "D
kupilusta mulc Izraelcurj s kadă š mulc s sadrikă. Jel je odredit s
fije znaku alu Dimizov ali mulc lumje s l odbacaskă. **35** Š toc s
vjadă găndilje alu skunsje, a cije maću s probijaskă inima" **36**
Afost ăn klo još una proroćică Ana, fata alu Penuel d sămănca
alu Ašarov. Mult irja bătrnă. Afost šaptje aj ăn brak **37** Atunča
kao udovicad optzăć š patru aj. Na išăt d Hramu već ăn post š
ăn molitvă aslužăt zuva š nuaptja alu Dimizovuluj. **38** Ana avinit
š apoćenit s slavjaskă p Dimizov š rubja d Isusu alu toc karje
štjaptă p Mesija p karje Dimizov trimjatje s kuprje p Jeruzalem
39 Kănd Josip š Marija aisponit će Dimizov akătat dăla je ăn
zakon alu Mojije, sators ăn Nazaret ăn regija Galileja. **40** Kupilu
Isusu krištja š afost capăn. Apostanit majmult mudar š Dimizov
la blagoslavit p Isusu. **41** Roditelji alu Isusuluj tot anu knd irja
prazniku Pashe pljika ăn Jeruzalem. **42** Knd avut dojsprijačcje
d aj, apljikat kaš uvjek la praznik. **43** Dp praznik kupilu Isusu
arămas ăn Jeruzalem, a roditelji aluj aja na štijut. **44** Agidit
kije bijatu ăn grupa alor. Aublat una zuvă a tunća apoćenit s l
katje ăntră familije š ăntri ortać, **45** Š nu la găsăt. Sators ăn
Jeruzalem š klo l kată. **46** Dăpă trje zălje lagăsăt ăn Hram ăntră
ućiteljurj kum punje urjejkje š postavjaštje alor pitanja. **47** Š toc
karje apus urjejkje la Isusu sa mirat kăt štije d Dimizov š kum
binje odgovorja p pitanj. **48** Kănd Marija š Josip agăsăt p Isusu
naštijut će s gidjaskă. Zăće mumusa "Bijatu alu mjov!" nu tribjaj
s fać asta? Tatutov š jo mult nja sikirit š pistot ta kătat!" **49** Isusu
rubja alu roditeljulor: "Nu tribjec s vu sikiric d minje" zar voj nu
štijic k jo mora s fiuv ăn kasa alu tatimjov?" **50** Ali Josip š Marija
na razumja će Isusu zăće. **51** Isusu sators akas ku Marija š ku
Josip ăn sat Nazaret š askulta tot, a mumusa š maj dăpartje
sagidja la aja. **52** A Isusu krištja š postanit još majmult mudar
š Dimizov la blagoslovit majmult š majmult, a lumja la vurut
majmult š majmult.

3 Kănd caru alu Rimuluj Tiberija avladit ćinjćsprjaće d aj ăn
cara alu rimuluj, a Poncije Pilat afost upravitelju alu rimuluj
p regija Judeja, Herod avladit ăn regija Galileja, a fratusov
Filip avladit ăn regija Itureja š ăn regija Trahonitida, Lizanije
avladit ăn regija Abilena, **2** a marj popurlje irja Ana š Kajfa,
Dimizov atunča rubja alu Ivan bijatu alu Zahirije ăn lok undje
nuje nimjka (pustinja). **3** Je atunča obiđaštje tuată jordansku
regija s pripovidjaskă alu lumjej k trijebj s bitjază s pokazaskă
kum s maknjaskă dăla grješală š s obratjaskă la Dimizov s lji
oprostjaskă. **4** Kum askris proroku Izaija, Ivan afost "glasu karje
strigă ăn lok undje nuje nimik: Preprimic drumu kum puatja s vije
Domnu! Poravnic d jel stazilje" **5** Tuat dolina s ispunjaskă, a tuat
djalu š brjegu s slignjaskă! Drumu karje strămb s ispravjaskă, a
karje nuje ravne s s ravnjaskă! **6** A tunća tuată lumja s vjadje
spasala alu Dimizovuluj!" **7** Ivan rubja alu mulc lumje karje vinja
s bitjază: "Lumja p voj tribja s izbjegaskă baš kum izbjegaštje
d šărpj karje je otrovne! Nu putjec s fuđic alu Dimizov gnjevu
samo aša će s fic bitizac? **8** Ćićesc binje karje pokazaštje k vas
okrenit dălă grešala alu vuastră š okrenicăvă la Dimizov Nu vu
prevarja k je dovoljno s zăć: "Noj ištjem sămănca alu Abraham!"
daja vu zăk k Dimizov puatje d bulovanusta s drikă kupi alu
Abraham! **9** Dimizov je kao omu karje apus sjekurja p korejen la
ljemn. Tot ljemnu karje nu dă bun rodu usu fije tijat š arukat ăn

fok.” **10** Atribat mulc lumje p Ivan: “Će s trijebje fićem?” **11** “Ćinje
arje doj ogrtaćurj, s dja alu älja karje narje ni ćuna. A ćinje arje
mănkarje, s podiljaskă ku älja karje narje.” **12** Avinit s s bitjază
čak š poreznikurlje **13** Ivan lja odgovorit: “Nu lăc majmarje
porezu nego ćije skri.” **14** La tribat vuastja: “A će trjebje noj s
fićem?” Alu nimilj nu lăc banji ku săla,” zăće Ivan, “p nimilja nu
optužuja ku minćunjilje š fic zadovoljni ku plata avusatră.” **15**
Narodu štipta p Kristu š toc ăn inimă satriba dal je Ivan Kristu.
16 Daja Ivan alu toc azăs: “Jo p voj bitjez ku apa, no vinje netko
majmarje d minje, atăta d marje k jo nusănt dostojan s fiuv argat
Jel p voj bitjază ku Sufljetu alu Svntuluj š ku foku. **17** Jel s fije
ka omu karje odvojaštje gruvu dăla jarbă; gruvu s sprimješteje
ăn ostavă a jarba prins ku foku karje nu puatje s stingă.” **18** Š
multjr aša opomenu Ivan rubja š rubja alu lumje bună vorbă d
Dimizov. **19** A vladaru Herod A Ivan javno la optužăt daja će
trija ku mujarja alu fratusov, Herodijadom, š multje altje rov će
afukut Herod š **20** Herod p Ivan la băgat ăn kisuarje **21** Kănd
Ivan bitiza p tot narodu, abitizat š p Isusu. Kănd Isusu sarugat,
ćjerju sa diškis, **22** A Sufljetu alu Svntuluj sa slobozăt p Isusu ka
golubu. D ćjerj sauzăt glasu: “Tu ješt Bijatu alu mjov karje jo
surut! Tu ješt radostu alu mjov!” **23** Kănd apoćenit s rubjaskă
alu toc d Dimizov, alu Isusuluj irja trjezăć d aj. Lumja agidit k
Isusu ještje bijatu alu Josip. Josip afost bijatu alu Eli, **24** Eli afost
bijatu alu Matat, Matat afost bijatu alu Levi, Levi afost bijatu alu
Malki, Malki afost bijatu alu Janaj, Janaj afost bijatu alu Josip,
25 Josip afost bijatu alu Matatija, Matatija afost bijatu alu Amos,
Amos afost bijatu alu Naum, Naum afost bijatu alu Hesli, Hesli
afost bijatu alu Nagaj, **26** Nagaj afost bijatu alu Mahat, Mahat
afost bijatu alu Matatija, Matatija afost bijatu alu Šimij, Šimij
afost bijatu alu Joseh, Joseh afost bijatu alu Joda, **27** Joda afost
bijatu alu Johanan, Johanan afost bijatu alu Resa, Resa afost
bijatu alu Zerubabel, Zerubabel afost bijatu alu Šealtiel, Šealtiel
afost bijatu alu Neri, **28** Neri afost bijatu alu Malki, Malki afost
bijatu alu Adi, Adi afost bijatu alu Kosam, Kosam afost bijatu alu
Elmadam, Elmadam afost bijatu alu Er, **29** Er afost bijatu alu
Jošua, Jošua afost bijatu alu Eliezer, Eliezer afost bijatu alu
Jorim, Jorim afost bijatu alu Matat, Matat afost bijatu alu Levi,
30 Levi afost bijatu alu Šimun, Šimun afost bijatu alu Juda, Juda
afost bijatu alu Josip, Josip afost bijatu alu Jonam, Jonam afost
bijatu alu Elijakim, **31** Elijakim afost bijatu alu Meleja, Meleja
afost bijatu alu Mena, Mena afost bijatu alu Matata, Matata afost
bijatu alu Natan, Natan afost bijatu alu David, **32** David afost
bijatu alu Jišaj, Jišaj afost bijatu alu Obed, Obed afost bijatu alu
Boaz, Boaz afost bijatu alu Sala, Sala afost bijatu alu Nahšon,
33 Nahšon afost bijatu alu Aminadab, Aminadab afost bijatu
Admin, Admin afost bijatu alu Arni, Arni afost bijatu alu Hesron,
Hesron afost bijatu alu Peres, Peres afost bijatu alu Juda, **34**
Juda afost bijatu alu Jakov, Jakov afost bijatu alu Izak, Izak
afost bijatu alu Abraham, Abraham afost bijatu alu Terah, Terah
afost bijatu alu Nahor, **35** Nahor afost bijatu alu Serug, Serug
afost bijatu alu Reu, Reu afost bijatu alu Peleg, Peleg afost
bijatu alu Eber, Eber afost bijatu alu Šelah, **36** Šelah afost bijatu
alu Kenan, Kenan afost bijatu alu Arpakšad, Arpakšad afost
bijatu alu Šem, Šem afost bijatu alu Noa, Noa afost bijatu alu
Lamek, **37** Lamek afost bijatu alu Metušalah, Metušalah afost
bijatu alu Henok, Henok afost bijatu alu Jered, Jered afost bijatu
alu Mahalalel, Mahalalel afost bijatu alu Kenan, **38** Kenan afost
bijatu alu Enoš, Enoš afost bijatu alu Šet, Šet afost bijatu alu
Adam, Adam afost bijatu alu Dimizov.

4 Isusu, plin ku Sufljetu alu Svăntuluj, apljikat dăla apa Jordan
š Sufljetu la dus ăn lok undje nuje nimika **2** š d patruzăć d
zălje š la iskušăt nikuratu. D zăljiljalja namănkat nimik, š kănd
atrikut patruzăć d zălje, afost flămănd. **3** A nikuratu ji zăće:
“Ako ješt Bijatu alu Dimizovuluj, zi alu buluvanusta s postanjask
mălaj.” **4** Isusu ja odgovorit: “Skris je ăn Sveto pismo: ‘Nu
trijaštje omu samo d mălaj.’” **5** Š nikuratu la dus p Isusu p
marje djal š ja pokazăt dăturdată tuată cara alu pămăntuluj **6**
š nikuratu zăće: “Cije osă zdauv asta tuată vlast š slava aluj.
Mije je dat š jo dav alu činje vrjav. **7** Ako t poklonještj la minje,
tot je alu tov.” **8** Isusu ja odgovorit: “Skris je ăn Sveto pismo:
‘Klanjaštje la Domnu, Dimizov alu tov, š aluj jedino služaštje!’”
9 Nikuratu la dus ăn trg Jeruzalem š la pus p špic p Hram š
zăće aluj: “Ako ješt Bijatu alu Dimizovuluj, arunkătje d aiča ăn
zos! **10** Daja će skris je ăn Sveto pismo: “Jel osă zapuvidjaskă
alu anđeli aluj d tinje s t păzaskă”, **11** š: “P mănj s t adukă
undje ku pićoru s nu t tu luvješt d buluvan.” **12** Isusu ja zăs:
“Skris je ăn Sveto pismo: ‘Nu iskuša p Domnu, Dimizov alu
tov!’” **13** Kănd iscrpit tuată kušnja, nikuratu sa udaljit dăla jel
păndla nuavă prilikă s l iskušaskă. **14** Isusu, pljin d snagă alu
Sufljetuluj, sators ăn regija Galileja š vorba d jel sa proširit ăn
tuatje lokurj ăn Galileja. **15** Isusu văca ăn lokurj undje židovi s
skupja š s ruga (karje s kjamă sinagoga) š toc l hvalja. **16** Š
atunča Isusu avinjit ăn Nazaret, ăn sat undje akriskut. Š kaša
uvjek sămbătă untră ăn sinagogă š sa drikă s ćitjaskă d Sveta
pismă pănglu toc. **17** Alu Isusuluj antins knjiga alu prorokuluj
Izaija. Jel adiškis knjiga š agăsăt lok undje stă skris: **18** Sufljetu
alu Domnuluj je p minje. Madat snagă š autoritet s rubjesk bună
porukă alu săraćilor. Matrimjes s rubjesk alu lumjej karje zarobic
s puatje s pljaće slobodni, s tork vidu alu vorbulor, s oslobodjesk
p lumja dăla älja karje lji mučaštje, **19** š s rubjesk k ăsta an
ăn karje Domnu pokazaštje aluj binilje. **20** Atunča Isusu ankis
knjiga, utuarće alu pomoćnikuluj š šadje s rubjaskă. Tuată lumja
ăn sinagogă sujăta ăn jel š jedva štipta s zăkă nješto. **21** Š
ančiput ku aštja vorbje s lji zăk: “Astăz sa ispunit aštja vorbje d
Sveta pismă karje akuma ančitit.” **22** Š kănd Isusu azavršăt ku
vorba, toc karje irja ăn sinagogă rubja d jel š s ćudja d binilje
alu Dimizovuluj d karje jel rubja. Je rubja: “Zar nuje ăsta bijatu
alu Josip?” **23** A Isusu lji zăće: “Sigurno osă mi zăćec asta
poslovică: ‘Doktorulje, likujaštje săngur p tinje!’ š: ‘Făj š aića ăn
trg undje akriskut aja će auzăt će sa dogodit ăn trg Kafarnaum’.”
24 Š nastavit: “Asta poslovică je istinita: ‘Nimilja nu prihvatjaštje
p proroku ăn lok undje jel akriskut’. **25** Kum š štijec afost multje
udovic ăn Izrael kănd proroku Ilija afost viuv. Atunča p trje aj š
šasă lunj na fost pluaje š apostanit marje fuamje p tot pămăntu.
26 Ali Dimizov na trimjes p Ilija alu nićuna udovică ăn Izrael.
Njego jel la trimjes s ažutje alu udovicăj karje na fost Židovkă
ăn trg Sarfat majuprapje d trg Sidon. **27** Š isto aša kănd afost
proroku Elizej viuv, ăn Izrael afost multje lumje karje avja gubă,
zarazna buală p pjalje. Ali nićunu dăla je nu sa ljekujit osim
Naaman d Sirija.” **28** Kănd auzăt, toc ăn sinagogă sa nikăžăt. **29**
Je sa skulat, la potirit d trg š la dus p rub d litică p karje sagradit
alor trgu s l runće ăn žos. **30** Ali jel atrikut ăntră je š apljikat p

drumu aluj. **31** Isusu sa slubăzăt žos ăn Kafarnaum, karje je još
unu trg ăn regija Galileja, undje ănvacă sămbătă ăn sinagogă.
32 Š lumja karje punja urjajkje afost zadivic ku aluj văncală daja
će rubja kašă ăla karje arje vlast. **33** Afost ăn sinagoga omu ku
sufljetu alu rov. Jel astrigat ăn tot glasu: **34** "Hej, će aj tu ku noj,
Isusulje dăn Nazaret? Avinit s uništještj p noj p sufljeti alji rovj?
Štiv jo ćinje ješt tu: tu ješt Svăntu karje Dimizov atrimjes!" **35**
Isusu ja zapovjedit: "Tać š ješ dăn jel!" P aja sufljetu alu rov p
omu la dubărăt păglă toc š ajišăt d jel š nu ja naudit nimika. **36**
Lumja afost zadivic š ančiput s rubjaskă unji ku alc: "D karje
aštja vorbje! Ku autoritetu š ku snaga zapovjedjaštje alu sufljeti
alji rovj, š je jašă!" **37** Š toc ăn regijaja auzăt će Isusu afukut.
38 Isusu ajšăt d sinagogă š apljikat ăn kasă alu Šimun. A alu
Šimunuluj suakra amućito marje fok š je la rugat s ja žutje. **39**
Isusu astat pănglu ja, zapovjedit alu fokuluj s vu lasă š foku
alăsato. Š odma sa skulat š lja dus s mălăncje. **40** Kănd akăzut
nuaptja, toc karje arje bolesnikurj lja dus la Isusu. A Isusu p tot
ăla apus mănilje s lji ljikujaštje d tuatje bualje. **41** Isusu puturja
sufljeti alji rovj dăn multje lumje, š sufljeti alji rovj striga kănd iša:
"Tu ješt Bijatu alu Dimizovuluj!" Atunča jel alor zapovjedit s nu
rubjaskă daja će je aštijut k je jel Kristu (p ăla karje Dimizov
atrimjes). **42** Kănd asvanit zuva, Isusu ajšăt d trgula š apljikat
ăn lok undje nuje nimik. Š multă lumje l kată. Kănd la găsăt,
je l ruagă s rămăje ku je. **43** A jel lji zăće: "Trjebje s măduk š
ăn alturj trgurj s rubjesk Bună vorbă d Cara alu Dimizov. Daja
Dimizov matrimjes." **44** Š Isusu rubja Bună vorbă ăn sinagogje
ăn pămănt alu Židovilor.

5 Una zuvă, kănd Isusu astat pănglă apă Galileja, multă lumje
s strănđa pănglă jel s audje vorba alu Dimizov. **2** Majdată d
asta, njeki ribarji več ajšăt dăn ćamacurj š ančiput s čistjaskă
mrežilje. A Isusu avuzut alor doj ćamacurj p obală **3** š autrat
ăn unu ćamac, karje irja alu Šimun. Š Isusu la rugat s puatje
ucără s l pinđje dăla obală. Atunča šadje, š ănvăca p narodu d
ćamac. **4** Kănd aprestanit s rubjaskă, zăće alu Šimun: "Pinđje
ćamacu maj dăpartje undje maj adănkă apa, š arunkăc mrežilje
d pukat." **5** Šimunu zăće alu Isusuluj: "Gospodarulje, tuată
nuaptja njam potrudit š nimika nam pukat. Ali kum tu aša zăć,
osă arunk mreža." **6** Kănd Šimun š ortači aluj afukut aja, je
apukat mult pjaštje, atăta d mrežilje ančiput s s rupă. **7** Ribarji
afukut ku măna alu ortači alor ăn altu ćamac s vije s ažută.
Avinit je š atăta napunit p amiždoj ćamacurj d pjaštje k je ančiput
s potunjaskă. **8** Kănd Šimun Petar aja avizut, akuzut la intja alu
Isusuluj š zăće: "Fuđ dăla minje, Domnulje, daja će nu sănt om
bun!" **9** Š jel š toc karje afost ku jel ăn ćamac sa mirat kăt mult
pjaštje apukat. **10** Š isto aša sa mirat Jakov š Ivan, fićorji alu
Zebedej, ortači alu Šimun. Isusu atunča zăće alu Šimun: "Navja
frikă. Dakuma osă puč p lumja." **11** Kănd je askos ćamacurj p
obală, je alăsat tot š apljikat dăpă Isusu. **12** Una zuvă Isusu
avinjit ăn unu trg undje afost unu om plin d bualje p pjalje.
Kănd jel avizut p Isusu, akuzut la intja alu Isusuluj ku fălči kărti
pămănt š sa rugat d jel: "Domnulje, akă vrjaj, poc s m likuješt."
13 Isusu tinđje măna, la dotaknit š zăće: "Vrjau. Fi likujit!" **14**
Isusu ja naredit: "Nu zăča alu nimilja, nu još, nego fuđ odma š
pokazaštitje alu popăj kum aputja s t pregledjaskă. Prinisaštje
žrtvă d čistjala ata, kum Mojsije zapovidit kum aputja toc s vjadă
k ješt ljekujit." **15** Atunča glasu d Isusu tot maj mult sa proširit š
mulc narod avinja s l audje š s ljićaskă d buala alor. **16** A jel
majmult vorj jel s povlaća ăn lokurj undje nuje nimilja š s ruagă.
17 Kănd una zuvă Isusu ăvaca p narodu, ăn klo šidja š fariseji š
učitelji alu zakonu alu Mojsije karje avinit dăn tot satu ăn regija
Galileja š regija Juda š d trg Jeruzalem. A săla alu Domnuluj irja
ku Isusu s likujaskă p lumja. **18** Avinit neka lumje karje aduća p
nosilje p om karje nu puatje s umblje, pa pokuša s l adukă š s
položaskă plăngu Isusu. **19** Puntru narod je na putut s l adukă
ăn kasă undje Isusu ănvăca. La dus p stipinic p krov š afukut
rupă š p nosilje, la slubuzăt ăn sredină d sobă pravo la intja alu
Isusuluj. **20** D aja Isusu ashvatit k krjadje ăn jel, azăs: "Ortakulje,
sa oprostit ata grešala." **21** P asta učitelji d zakonu alu Mojsije
š farseji angidit: "Ćinje ăsta karje gindjaštje k rubjaštje kašă
Dimizov? Ćinje, osim Dimizov, puatje a oprostjaskă grešala?" **22**
Ali Isusu aštijut će gindjaštje š lji zăće: "Dăće aša găndic? **23**
Zar nuje majušurje s zăkă: 'Sa oprostit ata grešala', njego s
zăkă: 'Skual š umblă'? **24** Ali, s štijic k jo Bijatu alu Omuluj am
autoritet p pămănt s oprostjeskă grešala..." Atunča zăće alu
omuluj karje nu puatje s umblje: "Cije zăk: 'Skual, ja asta nosila
š fuđ a kasă!'" **25** Š omu akuma sa skulat la vojki alor, alat aja p
ćaja azukut š apljikat a kas, slavja p Dimizov p drum. **26** Š toc
afost skroz zadivic š aćimput s slavjaskă p Dimizov. Afost plin d
frikă š rubja: "Astăz noj amvizut nešto će nuje d krizut!" **27** Isusu
dăpă aja ajšăt š avizut p porezniku Levi kum šadja la carină, š ja
zăs: "Vină dăpă minje." **28** Š Levi saskulat, alăsat tot, š apljikat
dăpă jel. **29** Atunča Levi aprirdit d Isusu marje veselije ăn kasa
aluj. A ku je amănkat mulc lumje š ăntru je irja mulc poreznikurj.
30 Atunča njeki farizeji, š njeki učiteljurj d zakonu alu Mojsije
karje irja d grupa alor š prigovorja alu učenikurlje alu Isusuluj ku
vorbilje: "Dăće mănkăc š bjec ku poreznikurlje š ku lumja karje
grješaštje?" **31** A Isusu lja zăs: "Alu lumjej zdravănă nu trjebje
doktorjamja, več alu lumjej karje bulnavă trjebje doktorjamja.
32 Nam vinit s kjem p lumja bună, nego avinjit s kjem p lumja
karje grješaštje s s tuarkă la Dimizov." **33** Njeka lumje ja zăs:
"Učenikurlje alu Jovan majmult vorj postjaštje š s ruagă, aša š
učenikurlje alu farizeji, ali alji tjej stalno mălănkă š bja." **34** Lja
ăntribat Isusu: "Dali kutuizăc svatovi alu mladoženjej s natiric s
postjaskă păn mladoženja ku je? **35** Ali osă vinje vrijamja kănd
osă lji ja p mladoženja š atunča s postjaskă." **36** Atunča Isusu
nastavit aša će lja spus asta vorbă: "Numilja nu rupje pjatika
dăla nova cuală s puată s krpjaskă p cuală bătrnă. Akă aja faće,
osă rupă cuala nuavă, a pjatika dăla nuavă cuală nu pristajaštje
alu cuală bătrnă. **37** Š numilja nu tuarnă vinu alu nov ăn bătrnă
tăšnj d pjalje. Akă aja faće, vinu alu nov osă rupjă tăšnjilje š osă
varsă, a tăšnjilje osă propanjaskă. **38** Njego, vinu alu nov trjebje
s s tuarnje ăn nuavje tăšnj. **39** Š numilja ćinje bja bătrn vin nu
vrja vinu dală nov daja će zăće: 'Bătrn je maj bun.'"

6 Una sămbătă Isusu triča pisti pijană d gruă. Učenikurlje aluj
rupja gruv, š la trljit ku mănilje š la mănkat. **2** A njeki farizeji
azăs: "Dăće prekršăc zakonu alu Mojsije ku aja će rupjec gruvu
ăn sămbătă?" **3** Isusu lja odgovorit: "Zar voj na ćitit ăn pismă
Svăntă će afukut David, argatu alu Dimizov, kănd flămăzăt jel š
ălja karje afost ku jel? **4** Zar na auntrat ăn šator undje Dimizov s
poštujaštje, jel amăkat dă mălaju karje posvitit š adat alu ălja
karje afost ku jel? Zar nu zăće zakonu alu nostru k mălajusta nu
kutjază s mălănćje nimilja činje nuje popă?" **5** Atunča Isusu lja

zăs asta: “Jo, Bijatu alu Omuluj, am autoritet p sămbătă!” **6** Alta
sămbătă Isusu auntrat ăn sinagogă s vacă. Afost ăn klo om
karje na putut s koristjaskă măna dirjaptă. **7** Učitelji d zakonu alu
Mojsije š farizeji avurut s l optužaskă p Isusu k aprekršăt unu
zakon alulor. Daja pomatrja p Isusu s vjadă dal vrja ăn sămbătă
s likujaskă. **8** A Isusu aštijut găndjala alor pa zăće alu om karje
arje mănă karje nu puatje s koristjaskă: “Skual š stăj aića la intja
alu toc!” Jel saskulat š astat ăn klo. **9** Atunča Isusu zăće: “S vu
ăntrjeb: Dopustjaštje zakonu alu Mojsije s s fakă ăn sămbătă
binje, ili rov? S spasaskă životu, ili s l uništjaskă?” **10** Sa ujtat
p toc ăn sinagogă š atunča zăće alu omuluj: “Ăntiđje măna!”
Jel afukut aša š măna sa likujit. **11** Atunča farizeji š učitelji d
zakon alu Mojsije sa nikăžăt, š ančiput s dogovorjaskă će s
fakă păntruv Isusu. **12** Ăn zuviljalja Isusu apljikat p djal s ruađje
š provodit nuaptja ku ruguala la Dimizov. **13** Kănd avinjit alta
zuva, akimat la jel p učenikurlje te ăntră je akuljes duavăsprjće
d lumje, karje lja odredit d apostolurj. **14** Afost Šimun, karje
Isusu la kimat Petar, Andrija, fratilje alu Petar, Jakov, Ivan, Filip,
Bartolomej, **15** Matej, Toma, Jakov, kupilu alu Alfej, Šimun karje
avut nadimaku Domoljub, **16** Juda, kupilu alu Jakov, š Juda
Iškariot, karje majklo izdajit p Isusu. **17** Isusu sa dat ăn zos
dăpă djal ku apostoli š astat p ravnică. Ănklo aštiptat mulc alturj
učenikurj d aluj š mulc narod d trg Jeruzalem š d tot pămăntu
alu Židovilor, š d regija pănglu apă undje irja trgurj Tir š Sidon p
sjever. **18** Avinit toc s puje urjajkje la Isusu š s lji likujaskă tuată
buala. S likujaskă p ălja karje lja mućit sufljeti alji rov. **19** Tuată
lumje la akătat s l dotaknjaskă daja ćinje l dotaknja snaga ajša
dăn jel š lji likuja. **20** Atunča Isusu sa ujtat p učenikurj š zăće:
“Nărukoš ištjec voj karje ištjec sărać k voj ištjec uključic ăn cara
alu Dimizov! **21** Nărukoš ištjec voj karje ištjec flmănž k voj osă
fic narinic! Nărukoš ištjec voj karje akuma plinđec k voj osă vu
radujic! **22** Nărukoš ištjec voj karje p voj mrzaštje lumja š kănd p
voj isključaštje š vu vridjaštje š vu zăće k ištjec rovj daja će ištjec
učenikurlje alji mjej, alu Bijatu alu Omuluj! **23** Raduicăvă voj ăn
zuvaja š săric d radost k istina je nagrada avuastră marje je p
ćerj, k je karje vu maltetirjaštje sămănca je alu ălja karje d mult
maltetirja p prorokurlje!” **24** Ali grjev vuavă, lumja karje bugată,
k već as primit utjšala avuastră! **25** Grjev vuavă karje ištjec
narinic, k osă fic flmănž! Grjev vuavă karje akuma vu radujic, k
osă tugujic š s plinđec! **26** Grjev vuavă kănd p voj tuată lumja
uhvaljaštje, k je karje uhvalja p voj sămănca je alu ălja karje
uhvalja d mult d prorokurlje alji mičinoš.” **27** “A jo vu zăk, vuavă
karje punjec urjajkje: Vrjec p dušmanji alji voštri. Binje fićec alu
lumjej karje vu mrzaštje. **28** Kătăc dăla Dimizov s fakă binje alu
ălja karje vu blastămă. Rugăcăvă d ălja karje p voj maltetirjaštje.
29 Alu ăla karje t luvjaštje p una falkă tinđje š altă, š alu ăla karje
c ja ancuku dopustjaštje s c ja š kămaša. **30** Ali dăj alu tot ăla
karje dăla tinje kată, a dăla ăla karje dăla tinje fură nu kăta s
ăntuarkă. **31** Fićec alu lumjej isto će vrjec je vuavă s fakă. **32**
Akă vrjec samo p ălja karje p voj vrja, nu zaslužăc nagradă.
Š lumja karje rovj vrja p ălja karje vrja p je. **33** Isto aša akă
fićec binje samo alu ălja karje fače vuavă binje, nu zaslužăc
nagradă. Š lumja karje rovj faće isto aja. **34** Ako pozajmic samo
alu ălja karje puatje s vu tuarkă ăn drăt, nu zaslužăc nagradă. Š
lumja karje rovj pozajmjaštje alu lumjej karje rovj s s tuarkă ăn
drăt. **35** Nego, vrjac isto p dušmani alji voštri. Fićec binje alor š
pozajmic alu ălja karje nu puatje s vu tuarkă ăn drăt. Akă aja
fićec, osă primic marje nagradă š osă fic kašă Majmarje Dimizov
karje bun kărti lumje karje nu zahvaljaštje š karje je rovj. **36** Fic
bunj kărti tuată lumje kum Tata alu vostru ăn ćjer jaštje bun kărti
tuată lumje.” **37** Nu sudic š nu s fic sudic. Nu optužăc š nu s fic
optužăc. Oprostic š osă vu fije oprostit. **38** Dăc š Dimizov osă vu
dja. Jel osă vu tuarnă marje količină ăn puală, ka omu bun karje
punjaštje găvanu aluj d gruv aša će nabijaštje š potresaštje
gruvu păn god nu s napunjaštje, š nastavjaštje s dodajaskă još
maj mult păn gruvu nu s prelijaštje. K kum miric alu alculor,
aša Dimizov osă mirjaskă š vuavă. **39** Isusu azăs alor š još una
vorbă: “Zar puatje vorbu s adukă p vorbu? Nu puatje, k amiždoj
osă kadă ăn rupă. **40** Učeniku nuje majmarje d učitelju aluj.
Ali tot učeniku karje učitelju la văcat tot će štije, osă fije kašă
učitelju aluj. **41** Dăče tujc la aškja ăn vojk alu altuluj, a nu vjez
ljemnu ăn vojk alu tov? **42** Dăče zăć alu altuluj: ‘Omulje, s c skot
aškja dăn vojku alu tov’, a săngur ăn vojk nu vjez ljemnu? Ku
duavje licje! Skuatje majdată ljemnu dăn vojku alu tov pa tunća
osă vjez kum s skoc aškja dăn vojku alu altuluj.” **43** “Ljemnu alu
bun nu puatje s rodjaskă rodu karje nuje bun, nić ljemnu karje
nuje bun nu puatje s rodjaskă rodu alu bun. **44** Tot ljemnu s
kunaštje p plod. Dăn mărćinj nu sa dună smokva nit strugurlje.”
45 Isto aša bun omu rubjaštje bunje vorbje k je inima aluj bună, a
omu rov rubjaštje ruavje vorbje k je inima aluj ruavă. Aja će omu
rubjaštje arată d karje jel inima arje.” **46** “Če măkimăc, ‘Domnu,
Domnu!’, a nu fičec aja će zăk? **47** Ăla karje vinje la minje š
auzăt vorbilje alji mjalje š fače aja će zăk **48** je kašă omu karje
gradit kasa š surpa adănkă rupă š postavit temelju p buluvan. A
kănd avinja poplavă, š kănd apa navalit p kasă, nu puatje s
miškă daje će binje sa gradit. **49** Ali ăla karje auzăt vorbilje alji
mjalje š nu fače aja će zăk je kašă omu karje sagradit kasa p
pămănt frzd temelj. Kănd apa navalit p kasă majdată sa duburăt
š irja skroz uništită.”

7 Dăpă aja će tot azăs alu naroduluj, Isusu apljikat ăn trg
Kafarnaum. **2** Ăklo afost njeki kapetan alu rimuluj karje avut
argat karje avut d jel milă. Ăla argat afost bulnav p muartje. **3**
Kănd kapetanu auzăt d Isusu, atrimjes la jel vođe alu lumjaja
karje irja židovurj ăn trgula s l ruađe s vije š s ljikujaskă p argatu
aluj. **4** Kănd je avinit la Isusu, mult la rugat: “Zaslužăt s ji fać
aja **5** daja će vrja p narodu alu nostru, frdă jel noj nam putja s
sagradim sinagoga anuastră.” **6** Isusu apljikat ku je. Š kănd
avinit la upruapje la kasă, atrimjes kapetanu p ortaći la Isusu. Je
azăs: “Kapetanu azăs asta: Domnulje, nu tu mućja. K nu sănt
vrjedan s uncră ăn kasa amja. **7** Nu sănt vrjedan s viuv pănla
tinje. Nego samo zi dudje god ješt s s ljikujaskă argatu alu mjov.
8 Asta štiv k š jo mora s askult p kapetanu alu mjov. Am š jo
vuastje dusu minje. Š zăk alu unu: ‘Fuđ!’ š jel pljakă. Š alu altuluj
zăk: ‘Vină aiča!’ š jel vinje. Š alu argatu alu mjov zăk: ‘Fej aja!’ š
jel faće.” **9** Kănd auzăt aja, sa mirat Isusu š sa okrinit la mulc
lumje karje apljikat dăpă jel š zăće: “Istina je, ăn Izrael na găsăt
p unu Židov karje krjadje kašă ăsta karje nuje Židov karje aša
krjadje.” **10** Kănd sa tors a kas ălja p karje kapetanu atrimjes,
agăsăt p argatu likujit. **11** Dăpă aja Isusu apljikat ăn trg karje s
kima Nain. La pratit aluj učenikurlj š mulc lumje. **12** Kănd avinit
la upruapje la uša alu trguluj, baš atunča njeka lumje aduče p
mort fălkov dăn trg pănla gruapă s l saranjaskă. Om karje amurit

afost jedinac la mamă, karje afost udovică, š mulc lumje dăn trg
irja ku ja. **13** Kănd Domnu Isusu avizuto ja fost žauv d ja š ja
zăs alu je: “Nu plinđa!” **14** Avinit š adotaknit nosiljilje, a lumja
karje aduća astat. Isusu azăs: “Fălkovulje, c zăk, skual!” **15** Š
fălkovu sa drikat š arubit, a Isusu azăs alu mumusăj: “Jakăc
kupilu alu tov”. **16** Toc sa mirat la săla alu Dimizovuluj. L slavja š
zăća: “Marje proroku trijaštje ăntru noj! Dimizov avinjit s ažută
alu narodu aluj!” **17** Š toc ăntru Židovj š ăn altje lokurj auzăt aja
če Isusu afukut. **18** Učenikurlje alu Ivan arubit alu Ivan d tot aja
če Isusu afukut. Ivan akimat p doj učenikurj aluj **19** š lja trimjes
la Domnu Isusu s l trjabje: “Ješt tu ăla karje Dimizov a obećit k
osă vije ili dal trjebje s štiptăm p altu s vije?” **20** Kănd avinit la
Isusu, azăs lumjaja: “Ivan karje bitjază atrimjes p noj la tinje s t
tribăm: “Ješt tu ăla karje Dimizov a obećit k osă vije ili dal trjebje
s štiptăm p altu s vije?” **21** Pănd je afost ănklo, Isusu ljikujit p
mulc d buală, d patjală š d sufljeti alji rovj. Š ljikujit p multă lumje
karje vorbj s puatje s vjadă. **22** Atunča a odgovorit alor: “Fuđic š
javic alu Ivan će avuzut š auzăt: vorbi vjadje, lumja karje nu
puatje s umblă akuma umblă, lumja karje avut buală p pjalje,
akuma je ljikujic, surdi audje, morcă s skuală, š alu sărećilor s
rubjaštje bună vorba. **23** Blagoslovit ăla karje nu kadje ăn vjeră
dăn minje.” **24** Kănd apljikat učenikurlje alu Ivan, Isusu aćinput
s rubjaskă alu multă lumje d Ivan. Jel azăs: “As pljikat ăn lok
undje nuje nimika. D karje om as pljikat ăn klo s vidjec? Dal as
pljikat s vidjec p njeko karje kašă trstika karje văntu uljigăna?
Nu! Nas pljikat aja s vidjec. **25** Ili apljikat s vidjec p omu karje
măndru ăbrăkat? Nu! K lumja karje aduče măndrje cualje š
trijaštje ăn bugacije s nalazaštje ăn palače alu caruluj. **26** As
pljikat s vidjec p proroku? Da! Jel je maj marje prorok.” **27** Ivan
je ăla d karje je skris ăn Sveta pismă: ‘Jakă, trimjet p omu karje
duče vorba amja s pljaće la itja ata s priprimjaskă drum d tinje.’
28 Punjec binje urjajkje: d tuată lumje karje ikad a trjit nimilja
nuje maj marje d Ivan. A ipak, ăn cara alu Dimizov, ăla karje je
maj mik je maj marje d jel.” **29** Tuată lumja karje apus urjajkje la
Isusu, čak š poreznikurlje, več askultat poruka alu Ivan š p je
jel lja bitizat. Atunča, kănd je auzăt če Isusu azăs, sa složăt k
Dimizov zaista atrimjes p Ivan s kjamje p narodu s s pokajaskă.
30 Naprotiv, farizeji š učitelji alu zakonuluj alu Mojsije aodbit
planu alu Dimizov d je daja če aodbit s lji bitjază Ivan. **31** Isusu
azăs: “A ku ćinje s lji usporudjesk p lumja ăn asta vrijamje? P
ćinje samănă? **32** Je je kašă kupi karje šadje la tržnică š unu p
alt s strigă: ‘Noj am kăntat vuavă vesele kăntič š voj na žukat!
Noj am kăntat vuavă tužne kăntič a voj na plăns!’ **33** K, avinit
Ivan karje bitjază na măkat mălaj nić vin na but, a zăćec: ‘Ăn jel
je sufljetu alu rov!’ **34** Jo, Bijatu alu Omuluj, avinjit karje amăkat
š ambut, a zăćec: ‘Jakă, omu karje vrja mult s mălănće s š
bja mult vin, ortaku alu poreznikuluj š ku grešnikurlje!’ **35** Toc
karje prihvatjaštje mudrost alu Dimizov razumjaštje k Dimizov
atrimjes š p minje š p Ivan.” **36** Unu farizej akimat p Isusu s
mălănće ku jel. Jel auntrat ăn kasă alu farizej š alat loku la
astal s mălănće. **37** Afost njeka mujarje, kunuskută ăn trgula p
grešala alu je. Adoznait k Isusu mălănkă la farizej ăn kasă.
Š jakă, mujarja adus skumpă ulje karje miruasă ăn măndră
bukal. **38** Š astat la pičuarje dăpă Isusu. Ančiput s plăngă š
lakrmilje kădja p pićuarje. Ku păru lja frikat, š lja sărutat š lji uns
ku ulja karje miruasă. **39** Kănd avuzut farizej karje akimat p
Isusu, agidit: “Kănd ăsta om zaista arfi prorok, aštija ćinje je
mujarajasta karje l dotaknjaštje, k ja je marje grešnică.” **40** P aja
Isusu ja zăs: “Šimune, am s c zăk nešto.” A jel azăs: “Učiteljulje,
zi!” **41** A Isusu azăs: “Doj omurj duguja alu unu om banj. Unu
om ja dugujit činč sutje kovanic d arđint, a altu om ćinzăć. **42** A
kum na vut dudje s ăntuarkă, uamiždoj a oprostit dugu. Atunča
karje d je doj maj mult s l vrja?” **43** Šimun a odgovorit: “Gindjesk
alu ăla karje maj mult oprostit dugu.” Azăs Isusu: “Binje azăs.”
44 Atunča Isusu sa okrenit la mujarje š zăće alu Šimun: “Vjez p
asta mujarje? Jo autrat ăn kasă ata, ali tu nu maj dat apă s spăl
pičuarilje, a ja aplăns š lakrmilje alu je akăzut p pičuarje a ja lja
asplat š ku păru mi lja frikat. **45** Nu ma dučukit ku poljubacu, a
ja, d kănd jo autrat na prestanit s m surutje pičuarilje. **46** Tu
nu ma uns kapu ku ulja, a ja ku ulja askumpă karje miruasă a
uns pičuarilje. **47** Dače gindješt k ja apokazăt atăta d marje
ljubav? C zăk istină: aja je daja če grešala alu je, š akă lja fost
multă, afost oprostit. Ăla karje gindjaštje k trjebje aluj ucără s s
oprostjaskă, ăla vrja ucără.” **48** Atunča alu mujarje azăs: “Zaista,
grešala ata cam oprostit.” **49** Ălja karje afost ănklo ačinput ăntri
je s rubjaskă: “Ćinj je ăsta š grešala s oprostjaskă?” **50** A jel
zăće alu mujarje: “Daja će akrizut, tu ta spasăt! S c dja Dimizov
mir pănd pleć!”

8 Majdată d aja Isusu pljika p trgurj š p saturj s rubjaskă
bună vorbă d cara alu Dimizov. Afost ku Isusu duavăsprjače
apostolurj **2** š njeke mujerj karje Isusu lja ljikuit dăla sufljeti
alji rovj š dăla buală. Alja mujerj afost Marija karje afost d trg
Magdala, d karje Isusu potirit šaptje sufljeti alji rovj, **3** Ivana,
karje afost mujarja alu Kuza karje irja upravitelju ăn palače
alu Herod, Suzana š multje altje mujerj. Jalje ku banji alor
ažutat alu Isusuluj š alu apostolurj. **4** Kănd pănglu Isusu sa
skupit mulc lumje dăn tot trgu, atunča Isusu lji rubja asta vorbă:
5 “Una zuvă ajšăt omu s posijaskă sămănca ăn polje. Kănd
a posijit, njeka sămănca akăzut p drum š lumja umbla p aja
š puji lja amăkat. **6** Njeka sămănca akăzut p pămănt undje
jaštje buluvan š tek će akriskut sa uskat daja će narje apă.
7 Njeka sămănca akăzut ătru mărćinj š mărćinjilje akriskut
una ku je š ja sa ugušăt. **8** A njeka sămănca akăzut p bun
pămănt š krjaštje š rodjaštje d usută d vorj.” Isusu azăs aja, š
astrigat: “Toc činje arje urjekj s audă, trjebje s puje urjajkje š s
razumjaskă!” **9** Učenikurlje alu Isusuluj la ăntribat če značaštje
asta vorbă. **10** Isusu azăs: “Dopustit vuavă s razumic tajnilje
d cara alu Dimizov. Ali koristjesk aša vorbje kănd jo ănvăc p
alcă s ispunjaskă Sveta pismă: “S ujtă a nu prepoznajaštje, š
audje, a nu razumjaštje”. **11** “Jakă če značaštje asta vorbă:
sămănca je vorba alu Dimizov. **12** A sămănca karje akăzut p
drum prestavjaštje p ălja karje audje, ali vinje nikuratu š adus
vorba alu Dimizov d inima alor aša s nu krjadje š nu s spasaskă.
13 A sămănca karje akăzut p buluvan prestavjaštje p ălja karje
audje, ku radost primjaštje vorba alu Dimizov, ali narje korjen.
Ălja neka vrijamje kradje, a kănd vinje iskušjala prestanjaštje s
krjadje. **14** A sămănca karje akăzut ăn mărćinj prestavjaštje p
ăštja karje punje urjajkje la vorba alu Dimizov, ali kum vrijamja
trjaće, p je lji ugušaštje brigilje, bugucija š tuatje užitkulje alu
životuluj, daja je nu duče plodu kopt. **15** A sămănca karje akuzut
p bun pămănt prestavjaštje p lumja karje ku bună š ku poštena

inimă păzaštje vorba alu Dimizov karje audje, je pljakă maj
dăpartje kănd je grjev, daja je aduće bun plod.” **16** “Nimilja nu
pridje svjetiljka s viljaskă ku posuda ili s u skundje dusu pat,
nego s upuje p postolje aša toc ălja karje untră s puată s vjadă
lumina. **17** K tot ćije ăviljit osă fije dăzvăljit š tot ćije skuns osă s
štije š osă vije p lumină. **18** Daja punjec binje urjajkje k ăla karje
păzaštje vorba amja osă razumjaskă mult, a p ălja karje nu
păzaštje vorba amja osă s ja š aja će gidjaštje k razumjaštje.”
19 Atunča muma š fracă alu Isusuluj avinjit s l vjadă, ali na putut
s vije la jel k afost mulc lumje. **20** A javit alu Isusuluj: “Mumăta š
fracă alji tej stă a far š vrja s t vjadjă.” **21** Kănd Isusu auzăt aja,
azăs alu lumjej: “Ălja karje punje urjajkje š izvršaštje vorba alu
Dimizov mije je ka muma š ka frac.” **22** Ăn una zuvă azăs Isusu
alu učenikurlje aluj: “Tričjem p alta partje la apă.” Je auntrat ăn
čamac š a otplovit. **23** Pănd plovja, Isusu ančiput s kulčje. Š
ančiput s suflje marje vănt. Văntu ančiput s fakă marj valurj karje
ančiput s napunjaskă ćamacu d apă š je sa găsăt ăn rov. **24** Je
avinit la Isusu š la skulat š ja zăs: “Gospodarulje, Gospodarulje,
tonim!” A Isusu sa skulat, zapovidit alu văntuluj š alu valulor alji
marj s stja š je sa smirit š afost tišina. **25** Atunča Isusu azăs alu
učenikurlje aluj: “Dăče nas krizut ăn minje?” A učenikurlje sa
spirjat š sa mirat. Azăs unji alu alc: “Ćinje ăsta s zapovidjaskă
čak š alu văntuluj š alu apăj, š punje urjajkje la jel?” **26** Avinjit ăn
pămănt Gerasa, karje je p alta partje d apă d regija Galileja. **27**
Čim Isusu ajšăt d čamac p obală, avinjit la intja alu Isusuluj neki
om d trg karje avut sufljeti alji rovj ăn jel. Več d mult kum nu sa
bărkat nić atrijit ăn kasă nego irja la mărmănc. **28** Multă vrijamje
sufljeti alji rovj l cănja š akă lumja la ljigat p lanacurj š okove š l
păza, jel rupja lanacu š sufljeti alji rovj l natirja s pljaće ăn lok
undje nuje nimika. Kănd omula avizut p Isusu, acăpat. Isusu
a zapovidit alu sufljeti alji rovj s jašă d omula. Akuzut la intja
alu Isusuluj š astrigat: “Će vrijaj dăla minje, Isusulje, Bijatu alu
Dimizov Majmarje? Mărog d tinje, nu m mučja!” **30** Isusu la
tribat: “Kum t kjem?” Jel zăće: “Mulc”, k afost ăn jel mulc sufljeti
alji rovj. **31** Š sufljeti alji rovj ančiput mult s s ruađe d Isusu s nu
naridjaskă s pljaće ăn jamă frzdă kraj undje osă fije kaznic.
(Abyssos g12) **32** A ăn klo p djal mult porć s ranja. Sufljeti alji
rovj sa rugat d Isusu s dopustjaskă s untră ăn porć š Isusu a
dopustit. **33** Atunča sufljeti alji rovj ajšăt d om š auntrat ăn porć.
Toc porći adat fuga ăn žos dăpă djal ăn apă š sa nikat. **34** Kănd
lumja karje păza p porći avizut će sa dogodit, afuđit š arazglăsăt
p trg š p saturj. **35** A lumja avinjit s vjadje će afost. Kănd je
ažuns, avizut p Isusu ku omu d karje ajšăt sufljeti alji rovj. Avizut
p omu karje šadje š punja urjajkje la Isusu, ăbrkat š bun ăn kap.
Š lumja sa spirjat. **36** Je karje avuzut će sa dogodit, arubit alu
lumjaja kum Isusu ljikujit p omu ăn karje afost sufljeti alji rovj. **37**
Tuată lumja d regije Gerasa lja pukat marje frică, š arugat p
Isusu s pljaće dăla je. Isusu auntrat ăn čamac s pljaće pisti apă
ăn drăt. **38** Majdată nego će Isusu š učenikurlje aluj otplovit ăn
čamac, omu d karje sufljeti alji rovj ajšăt sa rugat mult d Isusu s
puată s rămăje ku jel. Ali Isusu ja zăs: **39** “Ăntuarčitje a kas š zi
alu toc će Dimizov afukut d tinje.” Atunča jel apljikat š razglasăt
p tot trgu će ja afukut Isusu. **40** Multă lumje aštipta p Isusu s s
tuarkă dăpă alta partje d apă. Kănd Isusu ažuns, toc ku radostu
la dočekit. **41** D dăturdată avinit omu karje sa kima Jair, karje irja
vođa alu lumje karje s sastaja ăn sinagogă. Akuzut la intja alu
Isusuluj š mult sa rugat s vije ăn kasa aluj. **42** Jel avut jedinică
fată karje avut duavăsprjače d aj karje irja p muartje. Pănd Isusu
pljika la Jair, mulc lumja l pinđja dăpă pistot. **43** Ăntru lumje
irja mujerje karje duavăsprjače d aj krvarja, š potrošăt tot če
avut p doktorjamje, ali nimilja na putut s ju likujaskă. **44** Avinit d
drăt š apus măna p rubu alu cuala alu Isusuluj š odma sănđilje
aprestanit s kurje. **45** Atribat Isusu: “Ćinje apus măna p minje?”
Š pănd toc azăs: “Nu jo”, Petar azăs: “Gospodarulje, multă lumje
t pinđje š t strănđje?” **46** A Isusu azăs: “Neko namjerno apus
măna p minje. A usitit k săla ajišăt d minje.” **47** Kănd mujarjaja
saznajit k nu puatje s askundă k ja apus măna p Isusu, atrimurat
d frică š akuzut la intja alu Isusuluj š la intja alu tot narodu š lja
zăs dăće apus măna p Isusu š kum odma sa ljekujit. **48** A Isusu
alu je azăs: “Fata amja, tu ta ljekujit daja će akrizut. S c dja
Dimizov mir pănă pljeć!” **49** Kănd Isusu još arubit alu mujaraja,
avinjit njeko d kasă alu Jair ku poruka: “Camurit fata. Nu maj
muća učitelju više.” **50** Auzăt Isusu š zăs alu Jair: “Na vja frică!
Samo krjadje š ja osă fije binje!” **51** Kănd Isusu avinjit ăn kasă
alu Jair, Isusu a dopustit samo alu Petar, alu Ivan, š alu Jakov, š
alu tatăj š alu mamăj alu fataja s utrje ku je. **52** Š toc karje več
irja ăn kasă plănđja š tuguja dăpă ja. Isusu lja zăs: “Nu plinđec!
Nuje muartă, nego s kulkă!” **53** Atunča toc ančiput s s ljađe d jel
daja će aštijut k je muartă. **54** Isusu alato d mănă š astrigat:
“Kupiljulje, skual!” **55** Š sufljetu sa sators š odma sa skulat.
Isusu azăs s ji dja s mălănće. **56** Alu je roditelji irja začudic, a
Isusu ja naredit s nu zăkă alu nimilja će sa dogodit.

9 Isusu akimat p duavăsprjače apostolurj aluj š lja dat sălă
š autoritet p toc nikuracă š s puată s ljikujic p bulnavu. **2** Lja
trimjes s rubjaskă d cara alu Dimizov š s likujaskă p bulnavi. **3**
Isusu lja zăs: “Nimika nu lăc ku voj p drum: nić băcu, nić tašna,
nić mălaju, nić banji, nić duavă aljin! **4** Ăn karje god kasă utrăc,
răminjec ăn ja pănd god nu pikăc maj dăpartje. **5** Undje p voj nu
v primjaštje, išăc d trgula š istrisăc prašăna d p cipjelje s fije
aja znaku k Dimizov osă lji sudjaskă. **6** Učenikurlje apljikat š
obilazăt satu. Aduće bună vorbă alu Dimizov p pistot š ljića
pistot. **7** Herod, karje irja vladaru alu ždovilor d regija Galileja,
auzăt tot će sa dogodit š afost zbunjen daja će njeka lumje
rubja: “K je Isusu Ivan karje bitiza karje sa skulat dăla morc.”
8 Altu rubja: “Sa pojavit Ilija.” A d trje jar zăs: “Saskulatună
d bătrnj prorok dăla morc.” **9** A Herod zăće: “Alu Ivan karje
bitiza jo ja tijat kapu š nu puatje s fije jel. Ćinje atunča omusta d
karje atăta aud?” Aša s akătă prilică s l vjadje. **10** Kănd apostoli
sators ăn drăt undje irja Isusu, arubit tot će je afukut alu Isusuluj.
Isusu lja dus ku jel š apljikat s fije săngur ăn trg karje sa kimat
Betsaida. **11** Saznajit aja mulc lumje š apikat dăpă Isusu. Isusu
lja primit š rubja d cara alu Dimizov š ozdravlja p toc karje
tribja s ozdravjaskă. **12** Zuva irja pri kraju. Avinit duavăzăć d
apostolurj š ja zăs: “Raspustjaštje p lumja s pljaće p saturj š p
okolică s kată undje s s kulčje š s katje măkarje daja će štjem
aića undje nuje nimika.” **13** A Isusu zăće: “Voj lji nahranic.” A je
zăće: “Na vjem majmult d činjč mălajur š d duavă pještj, osim s
pikăm s kuprăm măkarje d tot narodu.” **14** A lja fost oko činjč mij
d omurj. A Isusu p aja a zăs alu luj ućenikurj: “Zăćec s šagă
ăn grupje d činzăć d lumjej.” **15** Š afukut aša š ašăžut. **16**
Isusu alat činjč krodurj d mălaj š doj pjaštje, saujtat ăn ćerj,

š blagoslovit mănkarje š afrănt mălaju š adat la ućenikurj s
podiljaškă alu naroduluj. **17** Avut s mălănće kăt god aputut. Š
još duavăsprjače d korpje nakupit d ostatkurj d mălaj š d pještj.
18 Kănd Isusu apljikat maj dăpartje dăla lumje s s ruađe, ku
jel afost samo učenikurlje aluj. Isusu lja tribat: "Će rubjaštje
lumja, ćinje sănt jo?" **19** Je odgovorit: "Je zăće k ješt Ivan karje
bitjază, alcă zăće k ješt Ilija, š alcă njeka zăkă jar k ješt unu
d prorokurj alu bătrnj karje saskulat dăla morc." **20** A tunća
Isusu azăs alu ućenikurj aluj: "A voj, će zăćec, ćinje sănt jo?"
Petar zăće: "Tu ješt Kristu, spasitelju karje Dimizov apomazăt!"
21 A Isusu lja zapovidit s nu zăkă alu nimilja. **22** Azăs: "K jo,
Bijatu alu Omuluj, mora s propatjesk. Vođilje alu židovilor, glavni
popurlje, š učitelji d zakonu alu Mojsije osă m odbacaškă. Osă
fiuu umurăt š aldă trje zălje s m skol dăla morc." **23** Atunča alu
toc azăs: "Vrja netko s pljče dăpă minje mora s s odriknjaškă
săngur d jel, š tuată zuva s adukă aluj krstu š s vije dăpă minje.
24 K ćinje god vrja životu aluj s spasaškă, osă l izgubjaštje; a
ćinje god izgubjaštje životu aluj d minje, ăla osă l spasaškă.
25 K će koristjaštje alu omuluj akă dubidjaštje tot pămăntu, ali
pardje săngur p jel." **26** K ćinje god arje rušunje d minje š d
vorbilje alji mjalje, jo, Bijatu alu Omuluj isto aša š d jel osă mi
fije rušunje kănd jo vinja ăn slava amja š slava alu Tatumjev š
slava alu anđelijor." **27** Punjec urjajkje k istina je: njeki karje aiča
stă nu s muară păn nu vjadje cara alu Dimizov." **28** Otprilike
opt zălje dăpă aja če lja zăs aja, adus Isusu ku jel p Petar, p
Ivan š p Jakov š apikat p daj s s ruađe. **29** Š kănd sarugat,
sapprominit lica alu Isusuluj, a cualjilje ja postanit čisto albă. **30**
Ujtitje, doj omurj sa pojavit š arubit ku Isusu. Ălja afost Mojsije š
proroku Ilija. **31** Sa pojavit ăn marje sjaj š arubit ku Isusu d
izlazaku aluj d pămăntusta, karje l štjaptă ăn Jeruzalem s s
ispunjaškă pisma Svăntă. **32** A Petar š je karje afost ku jel sa
kulkat tarje. Kănd saskulat, avuzut marje svjatlă karje vinje dăla
Isusu š doj omurj karje astat pănglu jel. **33** Š kănd Mojsije š Ilija
apljikat dăla Isusu, zăće Petar alu Isusuluj: "Gospodarulje, binje
je če ištjem aiča. Fićem trje kolibje: una cije, una alu Mojsije, š
una alu Ilije." Na štijut će rubjaštje. **34** Kănd Petar aja rubja,
sapojavit oblaku š lja prekrijit. Š oblaku lja kružăt, š alor irja
frikă. **35** Dimizov lja rubit d oblak: "Ăsta je Bijatu ali mjov karje jo
la kuljes! P jel skultac!" **36** Š kănd sauzăt glasu, Isusu arămas
săngur. Je atukut ăn zuviljalja š alu nimilja na rubit d aja če je
avizut. **37** Kănd alta zuvă sa dat ăn zos dăpă djal, avinit la Isusu
multje lumje. **38** Dunturdată neki om ăntru multje lumje astrigat:
"Učiteljulje, m rog d tinje ujtitje la bijatu alu mjov, k je jel jedini
kupil alu mjov. **39** Š jakă, sufljet alu rov l pukă š jel dunturdată
căpă rov. L arunkă ăn grćurj š d karje iša pjena p gură. Š nu l
lasă pănă god skroz nu l iscrpijaštje. **40** Ma rugat d ućenikurlje
ali tej s l putirjaškă, ali na putut." **41** Atunča Isusu azăs: "Lumjo
karje trijic ăn vrjamjasta, voj nu kridjec š ištjec strikac! Afost ku
voj a tăta d mult š jar nu kridjec. M trjeb kăt mora s vu tripjesk p
voj? Duj ănkua p bijatu alu tov!" **42** Š kănd prilazăt, sufljetu alu
rov la duburut š jel ančiput s s gričaškă. A Isusu zapovidit alu
sufljetuluj alu rov s jašă š alikujit p bijatu š la dat la tatusov. **43**
Toc sa mirat d moć alu Dimizov. Kănd toc sa mărat će Isusu
afukut, zăće Isusu alu ućenikurlje aluj: **44** "Punjec binje urjajkje
će vu zăk k lumja još ucără osă predajaškă p minje, p Bijatu alu
Omuluj, ăn vlastu alu dušmanji alji mjej. **45** Ali nu shvatit d čaja
lji rubjaštje daja će značala lja fost skunsă š alor lja fost frikă
s l trjabje. **46** Učenikurlje apućinit s raspravljaškă ćine d la je
majmarje. **47** Aštijut d čaja raspravljaštje Isusu daja alt p kupilu,
š la pus pănglu jel. **48** Š Isusu lji zăće: "Ćinje god primjaštje p
kupilusta daja če krjadje ăn minje, primjaštje š p minje. A ćinje
god p minje primjaštje, primjaštje p ăla karje ma trimjes. K ćinje
je majmik ăntru voj toc, ăla je marje!" **49** Ivan odgovorit alu
Isusuluj: "Gospodarulje, noj avizut p njeko karje ăn lumje alu tov
putirjaštje p nikuracă. Noj a branit daja će nuje učeniku alu tov
kašă če ištjem noj." **50** Zăće Isusu: "Nu branic! Ako njeko nu
ukrjază prătiv d voj, jel atunča ukrjază ku voj!" **51** Kănd s približa
zuvilje kănd s ănturča Isusu p čerj, Isusu tarje odlućit s pljaće
ăn Jeruzalem. **52** Š atrimjes p glasnici la intja aluj. Glasnici
apljikat š autrat ăn sat ăn regija Samarija s ji priprimjaškă čije
potrebno. **53** A klo lumja navurut s l primjaškă daje će putuja
ăn Jeruzalem **54** Kănd Jakov š Ivan, karje afost učenikurlje
alu Isusuluj, avuzut k lumja ăn Samarija nu la primit, je azăs:
"Domnulje, vraj s zapovidim s lja pringă foku alu Dimizov s lji
uništjaškă ku foku?" **55** A Isusu sa okrenit š lja okorit p Jakov š
p Ivan s nu fakă aja. **56** Isusu š učenikurlje aluj apljikat ăn altu
sat. **57** Păn je apljikat p drum, njeko azăs alu Isusuluj: "Pljek
dăpă tine undje god tu plječ." **58** Isusu ja zăs: "Lisică arje jamă
š puji arje kujb, a jo, Bijatu alu Omuluj, nam loki alu mjov d
kulkat." **59** Atunča Isusu azăs alu altuluj: "Vină d p minje!" A jel
azăs: "Domnulje, lasămă majdată s pljek s gurp p tata ali mjev."
60 Isusu ja zăs: "Las p morcă s ugruapje p alor morcă, a tu fuđ š
rubjaštje d cara alu Dimizov." **61** Š još neko zăće: "Domnulje,
viuv dăpă tinje ali lasămă majdată s m oprostjesk ku ukućanji
ali mjej." **62** Isusu ja zăs: "Činje pučinjaštje s orjaškă, a maj
dăpartje s ujtă dăpă jel, nuje d korist ăn cara alu Dimizov."

10 Domnu Isusu dăpă aja akuljes još šaptjzăć š doj učenikurj
š atrimjes kătje doj s pljaće la intja aluj ăn tot trgu š lok
undje atribut s pljaće. **2** Kănd sa sprimit s pljače lja zăs: "Š akă
je berba marje, a radnić je samo ucără. Daja rugăcăvă d aja
s trimjatje Dimizov, alu karje pripadjaštje berba, još maj mult
radnići će skupljaštje gruvu. **3** Krinic akuma, ali păzăcăvă k
atrimjes p voj ăntru lumje karje vrja s vu naudjaškă kašă kum
lupu napadjaštje vojilje. **4** Nu dućec ku voj nić banj, nić tašna,
nić altje sandalje. P drum nu pozdravljic p lumja nić nu rubic ku
je š aša nu pridjec vrijamja. **5** Kănd utrăc ăn bilo karje kasă
s prinoćic ăn klo, majdată zăćec: "Njeka Dimizov s dja miru
alu toc ăn asta kasă"!" **6** Akă ăn aja kasă jaštje omu karje vrja
miru ku Dimizov, jel osă ajbje miru ku karje la blagoslovit. Akă
ănklo nuje om karje vrja miru ku Dimizov, jel nu s primjaškă ăla
miru ku karje la blagoslovit. **7** Nu vu prisilic d kasă ăn kasă!
Boravic ăn aja kasă păn fic ăn trgula, š măn kăc š bjec će god
vu ponudjaštje, jer radniku žaslužăt plata aluj. **8** Kănd utrăc ăn
bilo karje trg š klo vu primjaštje, mănkăc aja će vu dă. **9** Likujic
ăn klo p lumja karje bulnavj š zăćec alor: dokazu k Dimizov
vladjaštje ătru voj! **10** Ali kănd utrăc ăn bilo karje trg š klo nu vu
primjaštje, išăc la ulicilje aluj š zăćec: **11** "Baš kum voj odbacăt
p noj, š noj odbacăt p voj. Čak odbacăm š prašăna d trgu alu
vostru karje sa ljipit d cipjeljilje alu nuaštrje. Ali štijic k dokazu k
Dimizov vladjaštje ătru voj!" **12** Vu zăk Dimizov la zuvă d sud
osă sudjakă alu lumjej d trgula maj rov nego će s sudjaškă alu
lumjej d Sodoma!" **13** Grjev vuavă, lumjo ăn trg Korozan! Grjev

vuavă, lumjo ăn trg Betsaida! Ako neko afukut ćudesa ăntru
lumje ăn trg Tir š trg Sidon karje jo afukut ăn voj, je več d kănd
s turća p bun drum. Aduča cualje hrapave š šădja ăn pepel s
pokazaskă žalostu. 14 Ali jar Dimizov osă sudjaskă p voj ăn
Korozain š ăn Betsaida maj rov nego će s sudjaskă alu lumjej
ăn trg Tir š trg Sidon! 15 A voj lumjo ăn trg Kafarnaum, voj
sigurno nu s vu drikac pănla čerj? T sluboz ăn klo undje živjaštje
morcă." (Hadēs g86) 16 Atunča zăće alu učenikurj aluj: "Kănd
netko punje urjajkje la voj, aja je kašă kum punje urjajkje la
minje. Š kănd odbacaštje p voj aja je kašă odbacăt p minje. A
kănd netko odbacaštje p minje aja je kašă odbacăt p Dimizov
karje ma trimjes." 17 Kănd sators šaptjezăč š doj d učenikurj, ku
drag azăs: "Domnulje, čak š nikuracă askultă kănd lji zapovidim
ăn lumje alu tov." 18 A Isusu lji zăće: "Štiv, k amvizut p Sotona
kum kadje ka gromu d skintjală. 19 Jakă jo dat vuavă autoritet p
tuată săla alu dušmanu alu vostru s gazăc šărpj š škorpionurj.
Nimika nusu vu fije nimika rov. 20 Ali jar raduicăvă će Dimizov
askris lumilje alu voštri p popis ăn ćjerj maj mult nego će vu
radujic aja će nikuracă p voj askultă." 21 Atunča Sufljetu alu
Svntuluj aisponit p Isusu ku radostu š Isusu azăs alu Dimizov:
"T slavjesk, Tato, Tu karje vladješt ku ćjerju š ku pământu, će
askuns asta dăla lumje karje mudri š pametni š objavit alu lumje
karje ka kupi. Da, Tato, cije sa sviđit s fać aja aša." 22 Atunča
Isusu azăs: "Tata alu mjov ma dat tot autoritetu. Samo Tata
kunuaštje činje sănt jo, Bijatu aluj, š samo jo, Bijatu aluj, š ălja
karje jo odlučesk s l otkrijeskă, kunuaštje činje je Tata." 23
Majklo, kănd afost săngur ku aluj učenikurj, saokrenit la je š
azăs: "Nărukoš ălja karje vjadje aja će vidjec voj. 24 Istina je,
mulc prorokurj š carurj avurut s vjadjec la aja će voj va ujtat,
ali na vuzut; avurut s audă aja će voj audjec, ali na uzăt." 25
Neki učitelj alu zakon alu Mojsije sa skolat š atribat p Isusu s l
iskušaskă: "Učiteljulje, će mora s fak s trijeskă vječno?" (aiōnios
g166) 26 A Isusu ja zăs: "Će skrije ăn zakonu alu Mojsije? Će tu
razumještj če zăće?" 27 Omu zăće alu Isusuluj: "Zakonu zăće:
'Surută p Domnu Dimizov alu tov ku tuată inima a ta š ku tot
sufljetu alu tov š ku tuată snaga ata š ku tuate mincilje alji tjalje'
š 'vrja p alu tov kum vrjauj săngur p tinje.'" 28 Isusu ja zăs.
"Binje odgovorit. Fej aša š živješt pănd ješt d viuv." 29 Ali om
avărut s pokazaskă k je pravedan, aša jel trijabă p Isusu: "D
činje rubjaštje kănd zakonu zăće 'bližnji alu mjov'?" 30 Isusu
arubit una vorbă: "Neki om karje putuja d Jeruzalem ăn trg
Jerihon la napadit lopovi š la dăzbrkat, la butut š apljikat. Š p
omula la lăsat s zakă skoro mort. 31 P klo atrikut slučajno popa
alu židovulor. Kănd avuzut p omu karje skoro mort, la zaobođit š
apikat dăla je. 32 Isto aša pănglu lokula avinjit atunča š levitu,
pomoćniku alu popej. Kănd la vuzut, š jel la zaobođit š apljikat.
33 Atunča avinit njeki omu d regije Samarija karje p klo putuja.
Kănd avuzut p omula, ja fost žao d jel. 34 Avinit la upruapje d jel,
jaspălat ranilje ku ulje š ku vinu š lja zamotit ku cual. La drikat
atunča p magarac aluj š la dus ăn gostijonă š klo sa pobrinit d
jel. 35 Mănje zuvă askos š adat alu omuluj karje ukrijază ăn
gostijonă doj kovanic d arđint, š ja zăs: 'Brinjaštitje d jel š akă
majmult potrošăstj, c plitjesk kănd mi ăntruća.' 36 A Isusu atribat
p učitelji d zakon alu Mojsije "Će gidješt? Karje d ăštja trj omuluj
sapokazăt k je aluj alu omula karje la opljaćkit?" 37 Zăće omu:
"Ăla karje ja pokazăt milă." Isusu ji zăće: "Binje odgovorit. Fuđ š
făj će afukut jel." 38 Kănd je aputujit Isusu š učenikurlje aluj,
untră ăn altu sat. A ćija neka mujarje, karje sakima Marta. La
primit ăn kasa alu je. 39 Aluje sora Marija asužut la pićuarje
alu Domnuluj Isusuluj š punja urjajkje će rubja. 40 A Marta
afost mult zabrinită s priprimjaskă š s poslužaskă k ja vinjit s s
požaljaskă la: "Domnu, nu c brigă će sorimja ma lăsat săngură s
ukrjez tot lukru? Zi auje s m ažutje!" 41 Ali Domnu Isusu ja
odgovorit: "Draga Marta! T brinješt š uznemirještj d tuată sitnică.
42 Una stvar karje je potrebna je s puj urjejkje la vorba amja.
Marija aja ashvatit, š nu vrjau aja s nu oduzmjeskă dăla ja."

11 Udată Isusu sa rugat la njeki lok kănd azavršăt su rugala,
avinit la jel unu d učenik š azăs: "Domnulje, ăvacinje p noj
s nji rugăm kum Ivan karje bitjază avăcat p učenikurlje aluj."
2 Isusu lja zăs: "Kănd rugăc, zăćec: 'Tato, njeka s s štujaskă
lumilje alu tov asvănt. Vină tu š vladjaštje p tot. 3 Adă nuavă
mănkarje će trjebje tuată zuva 4 š oprostjaštje anuastră grešala,
k š noj oprostim alu ălja karje grješaštje pătru noj. Nu da s
kidjem š s podelegnim alu kušnjej.'" 5 Isusu azăs alu učenikurlje
aluj: "Akă pljikăc ăn ponoć la ortaku alu tov š ji zăćec ortakulje,
adăm trje mălajurj 6 k avinjit dăpă drum la minje ăn gostjamje
ortaku, a nam s idau nimik d măka!" 7 Ortaku d kasă sigurno
nu s striđje: 'Nu m uznemirja! Uša je več ăn kisă, a kupi ăn
pat. Nu pot akuma s m skol s c dau!' 8 Njego istina je, u zăk
čak š ako omula nu skuală daje će je ortak, š nudă aja će
trjebje, osă skuală daja če l rođj frzdă rušănje š nudă atăta kăt
je vuavă potrebno. 9 Istina je, vu zăk rugăc p Dimizov š dobidic!
Kătăc š găsăc! Bitjec š s diškidje! 10 Ćinje god ruagă p Dimizov
primjaštje. Ćinje god kată găsaštje. Ćinje god batje uša s ji
diškidje. 11 Arje neko dăla voj bijat? Će afića tata kănd bijatu
kăta pjaštje? Dal ja da šarpje? Nu 12 Ili ako bijatu kăta dăl tată
vov, dal tata ja da škorpijon? Nu 13 Aša voj karje ištjec grešni,
štijec s dăc alu kupi alu voštri bunje darur. Kăt maj mult alu
vostru Tata ăn ćjerj osă darujaskă p Sufljetu alu Svntuluj alu ălja
karje l ruagă?" 14 Isusu udată putirjaštje p nikuratu d om karje
afukut s nu rubjaskă. Kănd sufljetu alu rov ajišăt, omu arubit.
Mulc lumje sa mirat. 15 Ali njeki dăla je azăs: "Jel puturjaštje
sufljeti alji rovj ku pomoću alu Beelzebul, karje je vladaru alu toc
sufljeti alji rovj." 16 A alcă la iskuša š akătat s idja neki znak
p ćjerj kao dokazu k Dimizov la trimjes. 17 Isusu aštijut če
gindjaštje, pa lja zăs: "Ako lumja ăn ista cară s burjaštje ătră je,
je s uništjaskă alor cara. Ako lumja ăn ista obitelji s burjaskă
unji ku alc uništjaštje obitelju aluj. 18 Zăćec k jo ku săla alu
Beelzebul potrijeskă p sufljeti alji rovj. Atunča š Sotona je cara,
dakle, podjeljit. Kum atunča s rămăje? Nu s rămăje 19 Ako jo
potirjesk sufljeti alji rovj ku săla alu Beelzebul, dal aja značaštje
k š učenikurlje alji voštri potirjaštje p sufljeti alji rovj ku săla alu
Beezebula? Atunča voj săngurj dokazăc k nu ištjec u pravu. 20
Ali ako jo p sufljeti alji rovj potirjesk ku săla alu Dimizov, dokazu
je k la voj avinit cara alu Dimizov. 21 Kănd capăn omu karje arje
bună oružije păzaštje palača aluj, tot će arje je sigurno. 22 Ali
kănd vinje maj capăn d jel, l savladjaštje š ija tuată oružija ăn
karje sa uzdit dušmanu aluj š s podiljaskă ku alcă aja će afurat
dăla omula. 23 Ćinje nuj ăn partja amja, atunča je puntru minje;
š je karje nu s skupjaštje ku minje, s rasipjaštje. 24 Kănd sufljeti
alji rovj jašă d om, lutjaštje p lokurj undje nuje apă s kată lok s

odmorjaskă ali nu l găsaštje. Atunča zăće: ‘M tork ăn om ăn
karje maj dată atrijit karje ajišăt.’ **25** Š sa tors š agvsăt k je
omula kašă kasa karje je čistă š uredna, a li guală. **26** Atunča
sa dus adukă p alcă šaptje sufljeti alji rovj još maj rov d jel te
toc utră ăn om š ăn jel stanujaštje. Š na kraju postanjaštje alu
omuluj maj rov nego će irja majdată nego će apljikat sufljetu
alu rov.” **27** Păndă Isusu aša arubit njeka mujarje d multă lumje
astrigat: “Kum je binje d mujarje karje ta dus š karje ca dat s
suđ p tjeptu alu je!” **28** Isusu azăs: “Još je maj binje d je karje
punje urjejkje la vorba alu Dimizov š izvršaštje.” **29** Kănd mulc
lumje vinja la Isusu, ačiput s rubjaskă: “Lumja karje trijaštje ăn
vrijamjasta jaštje lumja d rov. Vrja s fak čudă kašă dokazu k
avinjit dăla Dimizov, ali nu dubidjaštje ničunu znak osim čuda
karje Dimizov afukut d prorokulu Jona. **30** K kum znaku karje
sa dogodit alu Jona afost alu lumjej karje d mult atrijit ăn trg
Ninive znaku k Dimizov la atrimjes, isto aša znaku karje osă
dugudjaskă ku minje, s fije znaku k p minje, Bijatu alu Omuluj,
Dimizov atrimjes alu lume karje akuma trijaštje. **31** Carica karje
d mult avladit p pămănt alu Jugu osă skuală păntriv omurj
karje akuma trijaštje la zuvă kănd Dimizov osă sudjaskă alu
pămăntuluj š lji osudjaskă daje će avinit d dăpartje lok s audă
alu Caru Salomon karje afost mult mudrost, a jakă ku voj je aića
njeko majmarje d Salomon. **32** Jakă omurj karje d mult atrijit
ăn trg Ninive osă skuală pătriv lumja karje astăz živjaštje la
zuvă kănd Dimizov osă sudjaskă alu pămăntuluj š lji sudjaskă
daja će je sa okrenit dăla grešala alor kănd proroku Jona dmult
apropovodit. Jakă ku voj je aića njeko majmarje d Jona!” **33**
Isusu azăs “Nimilja na prindje p lampa s va skundă ili s upuje
dusu košară, već daja s upuje p polică kum toc karje utră s
vjadje lumina. **34** Vojku alu tov je ka lumina alu tjelăj. Akă vojku
alu tov bun, poc binje s vjez, ali akă vojku alu tov nuje bun, nu
pov binje s vjez **35** Daja păzaštje s nu gidještj k aj lumină ăn
tinje, već zapravo aj tamă ăn tinje. **36** Daja akă poc binje s vjev
š tu uopće nu ještj ăn tamă, osă i skroz osvjetlit kašă lumina alu
lampăj objasaštje p tinje.” **37** Kănd Isusu azavršăt vorba aluj,
neki farizej la kimat la jel s mălănće. Isusu autrat š alat loku la
astal. **38** Kănd farizeju avuzut aja, je s začudit k Isusu majdată
će s mălănće Isusu na fukut aja kum zăće običaju alu židovulor,
s spalje mănilje alu luj s fije čist la Dimizov. **39** Aša Domnu Isusu
ja zăs: “Voj farizeji ištjec kašă lumja karje spală paru š găvanu
samo da far, ali nu čistic prljavština dănotru, k spălăc mănilje, ali
inima avuastră zaista mult ruavă š afurat. **40** “Voj lumje karje na
vjec firă ăn kap! Dimizov karje astvorit p omu da far je isto aša
la stvorit d notru? **41** Nu vic pohlepni, već dăc alu lumje karje
narje aja čije ănotru. Istina je voj s fic čist d notru š d afar. **42**
Ali grjev vuavă, farizeji! Š akă voj dăc alu Dimizov čak š zjače
posto d tal d aljivoštri zaćinirj š d biljke, a nu maric d pravdă š d
ljubav alu Dimizov. Trjebje s dăc d zjače posto, ali nu kutizăc s
lăsăc karje stvarulje mult važne. **43** Grjev vuavă, farizeji! Vrjec
s šidjec p počasne lokurj ăn sinagogurj š vrjec k p voj lumja
pozdravjaštje ku marje poštujală p ulic. **44** Grjev vuavă! Voj
ištjec pămăntu karje narje spomenik karje nu pokazaštje k ăžos
s nalazaštje gruapa. Lumja nu opazaštje alja gruapje š gazaštje
p jalje pa nu štije. Postanjaštje rov la Dimizov. **45** Unu učitelju
alu zakonu alu Mojsije ja zăs: “Učiteljulje, tu p noj učitelji alu
zakonu alu Mojsije nji vriđešt aša kum rubještj!” **46** Isusu ja zăs:
“Grjev š vuavă, učitelji alu zakonu alu Mojsije! Voj punjec teretu
p lumje karje je grjevj š je nu puatje s lja dukă, a nić đajštju nu
vrjec s l pomaknic s jažută s adukă ăla teretula. **47** Grjev vuavă!
Voj adrikăc spomenikurlje alju pra tatăj, a voj ištjec isti kašă
sămănca avuastră karje dănult lja umurăt. **48** Aša k umjesto s
lji osudic voj tvrdic š slažăc ku pra tatilje. Je lja umurăt, š voj
lji drikăc spomenikurlje! **49** Daja Dimizov mudro azăs d voj:
‘Trimjet la je p prorokurlje š p apostoli, a je p njeki d je s muarje,
a p alcă s potirjaskă.’ **50** Daja Dimizov osă lji kaznjaskă p lumja
karje akuma trijaštje odgovoran d tuată muartje alu prorokuruj
karje lumja lja umurăt d kănd je pămăntu. **51** Istina je, Dimizov
osă lji kaznjaskă p lumja karje akuma trijaštje akuma je aiča d
muartje alu tot proroku dăla Abel, dăla Zaharije, p krje amurut
ăn Hram ăntru svetište š žrtvenik. **52** Grjev vuavă, učitelji alu
zakonu alu Mojsije! Voj ištjec kašă omu karje askuns ključu alu
ušăj karje poznajaštje p Dimizov. Săngurj nu utrăc ăn znanja d
Dimizov š aspričit p alcă s untrje š s poznajaskă p Dimizov.” **53**
Kănd Isusu d klo apikat, učitelji d zakonu alu Mojsije š farizeji
apoćinit ku ljutnja s navaljaskă p jel la ispitujit kašă p dušmanu
d multă pitanje **54** Pokušăt s la pućje ăn zamkă ăn nešto će
aputja s zăkă s l puată s l optužaskă.

12 Kănd saskopit d mult lumje aša k gaza unu pist alt, Isusu
majdată počinjaštje s rubjaskă alu aluj učenikurj: “Păzăc d
farizeji k je lumja ku trje fălć. Je s ponašaštje rov š utjrćaštje
p toc kao kum š germa utićaštje p zol. Păzcăvăs nu fic kašă
je ku trj fălć. **2** Daja će vinje vrijamja kănd tot s fije skuns fije
otkrivt; Lumja s saznajaskă tot će lumja rubjaštje dăpă šalje.
3 Će god azăs ăn tamă s saudă la lumină š tot će ašaptit ăn
sobă kinsă s razglasaštje p krov toc s saudă!” **4** “Ortaći ali mje,
istina je. Na vjec frikă d ălja karje puatje s umară samo tjela, ali
vuavă nu puatje nimika majrov s fakă! **5** Ali u zăk d ćinje trjebje
sa vjec frikă: avjec frikă d Dimizov karje puatje s tumuară, a
tunća s t arunćje ăn pakao. D jel avjec frikă! **(Geenna g1067)** **6** Voj
štijic k ćinjć vrabacurj s vindje d samo doj novčićurj. A Dimizov
ipak nu mujtă p nićunu d jel. **7** Čak š Dimizov štije kăt aj păr
ăn kap. Daja na vjec frikă! Voj ištjec aluj majmult vredniji nego
mult mult vrabacurj.” **8** “Ćinje aića p pămănt la intja alu lumje
priznajaštje k mije pripadjaštje, š d jel jo, Bijatu alu Omuluj, intja
alu anđeo alu Dimizov priznajesk k ji pripadjesk. **9** A p ăla karje
sa odreknit d minje p pămănt la intja alu lumje, us m odriknjesk
la intja alu anđeli alu Dimizov. **10** A ălja karje zăće pătriv Bijatu
alu Omuluj s oprostjaštje. A ălja karje rubjaštje pătriv Sufljetu
alu Svntuluj nu s oprostjaštje. **11** Kănd p voj aduće la sud ăn
sinagogă, la intja alu vladaruluj š la vlast, nu brinic će s zăćec
vuavă ăn obrană **12** daja će p voj Sufljetu alu Svntuluj atunča
ăvacă će s zăćec.” **13** Njeko d mult lumje astrigat: “Učiteljulj, m
rog d tinje, zăalu fratimjov s podiljaskă ku minje imanja karje
adobitit će tatimjov nja lăsat.” **14** Isusu ji zăće: “Omulje, ćinje p
minje ma pus s sudjesk š s podiljesk ăntru voj?” **15** Atunča azăs
alu toc: “Păzăcăvă š nu dopustic alu pohlepej s utră ăn inima
avuastră, jer čak š alu ăla karje živjaštje ăn bugacije život nu s
sastajaštje d aja će posidujaštje.” **16** Rubjaštje ăn vorbă: “Alu
njeki bogataš binje arodit pămăntu atăta d mult žetvă **17** ‘Nu
štivće će s fak daja će nam nič u lok atăta d marje s sprimjesk
tuată žetva.’ **18** ‘Štiuv! dubor abătrnje skladište š lji fak majmarje
pa š ăn klo puj š gruvu š tota imovina amja. **19** Atunča zăk alu

sufljetu alu mjov: “Jakă, am ăn skladištje zalihe d još multje aj.
Sufljetu alu mjov, odmorjaštitje, mălănkă, bja š veseljaštitje!’” **20**
Ali Dimizov ji zăće: “Omu karje narje firje ăn kap! Još d sară s
morj. Alu ćinje s pripadjaskă aja tot će askupit?” **21** Omu karje
narje firje ăn kap je ăla karje skupjaštje bugacija p pămănt a
narje bugacija karje je drag la Dimizov. **22** Atunča Isusu zăće
alu učenikurj aluj: “Daja vu zăk: Nu brinicăvă š na vjec frikă kum
s preživic, će s mănkăc, nit će s smbrănkăc tjela avuastră! **23**
Pa životu maj vrjedno d mănkarje, tjela d cualje. **24** Ujtacăvă
la gavran! Nit sjaštje, nit adună, nit irje skladištje š kolibă. A
Dimizov ipak lji nahranjaštje. A voj atăta vridic alu Dimizov d
pujur! **25** Puatje njeko d voj aluj s produžaskă životu barem
š d u zuvă? **26** Pošto nu putjec s fićec nić aša d mikă stvar,
nu tribjec nić s brinic d aljtje stvarurj? **27** Ujtacăvă samo kum
frualjilje karje krjaštje ăn polje! Nit s mučaštje nit faće cualje.
Zăk vuavă k ni caru Salomon karje duća măndrje cualje na
fost ăbrkat ka unu d je d frualje. **28** Š ako Dimizov aša ăbrakă
p frualjilje karje jaštje astăz, a več minje s arunkă ăn fok, zar
s nuvrja još majmult s pobrinjaskă d voj? lumja karje pucăn
krjadje? **29** D aja š voj: nu brinicivă š nu v uznemiric dăpă aja će
os mănkăc š će os bjec **30** k aša fače lumja karje nu krjadje p
pămăntusta. Tata alu vostru štije k tot aja vuavă potrebno. **31** D
aja majdată čirjec caru alu Dimizov š atunča š aja os avjec.
32 Navja frikă, amikă stada, alu vostru Tata sasviđit s vu dja
cara. **33** Vinjdjec aja će avjec š banj dăc alu lumje karje narje
nimik! Aša k vuavă sprimic blaga p ćjer, undje lopovi nu furv
š undje moljac nu s mălănće. **34** K undje je blaga avuastră,
ăn klo s fije š inima avuastră.” **35** “Fic ămbrkac š sprimic s
služăc alu Dimizov š neka avuastră lumuna s rămije prinsă.
36 Kum da štiptăc povrataku alu nostru Gospodaru s tuarkă
dăla svatovj s fic sprimic s idiškidjec aluj uša kănd ažunjđa š s
bitja la ušă. **37** Blago alor karje gospodaru kănd s turća s lji
găsaskă skulac. Istina je zăk vuavă, jel s ljađje pregača, lji zăće
s šagă la astal š săngur s lji poslužaskă s mălănće. **38** Možda
vinja d nuaptje ili dăspru zuvă. Blago alu ălja karje lji găsaštje
skulac. **39** Štijec: Kănd gazda alu kasăj štija kănd vinje lupovu,
na dopustja alu lopovuluj s provaljask ăn kasa aluj. **40** Fic š
voj stalno pripimic daja će Bijatu alu Omuluj s vije kănd nu nji
nadja d jel.” **41** Petar atribat: “Domnulje, aspus tu aja vorbaja
samo nuavă ili alu toc?” **42** Domnu Isusu ji zăće: “Ćinje je ăla
bun argat karje Gospodaru la postavit s upravljaskă ku aluj
argacă s idja mănkarje bună vrijamje? **43** Blago alu ăla karje
gospodaru, kănd vinje, s găsaskă k faće aša! **44** Punjec urjajkje
k istina je: l puj s upravljaskă p tot će gospodaru arje. **45** Ali ako
argatu pomisljaštje: “gospodaru još nu su tuarće s poćinjaskă
s bată p argacă š p argatilje, s mălănće, s s bja š s băta, **46**
gospodaru vinje ăn zuvă kănd aluj nu s dă š ăn sat karje nu
s nadja. Gospodaru narje milost l kaznjaštje š idă lok ăntră
lumje karje nu krjadje. **47** Ăla karje štije volja alu gospodaruluj
ali nafukut aša š na fost skulat, š s fije strogo kaznit. **48** Ali
ćinje na štijut volja alu gospodaruluj afukut nešto će zaslužaštje
kaznă, gospodaru s kaznjaskă ucără. Alu ćinje je mult dat, dăla
jel s s katje majmult. Dăla ăla karje je mult aprimit dăla je s
kată majmult. **49** “Avinit s arunk foku d sud p pămănt. Kum
avrja akuma s počinjaskă. **50** A mora s trjek p bitizală d marje
patnje š aša sănt mult pritisnit păn god nu završa asta bitizala
d patjală! **51** Voj gindic k avinit s aduk miru p pămănt? Nipošto!
Nego avinit s aduk podjelă ăntru lumje. **52** Jer pănda akum
nastajaštje podjela ăntru članurj ăn kas: trj pătriv doj š doj pătriv
trje. **53** Tata s fije pătriv bijatu š bijatu pătriv tată, mama pătriv
fată š fata pătriv mamă, suakra pătriv noră š nora pătriv suakră.”
54 Zăće Isusu alu mulc lumje: “Kănd opazăc k d zapad dăla
more s nakupjaštje njegri oblakurj, štijic s zăćec: ‘S fije pluaje!’
55 A kănd suflă văntu d jug: ‘S fije zupuk!’ š jaštje zăpuk. **56**
Lumjo ku trje licje! Izgledu alu pămăntuluj š alu ćeruluj štijic s l
protomačic. Trjebje s štijec kum s tumačaštje događaji alu asta
vrijamje! **57** Dăće săngurj nu vrjec s prepoznajic ćije bun? **58**
Kănd ku omu karje pătriv tinje pleć la sud, pukušaštje ku jel p
drum s t dogovorješt. Inače t dă la sud zato sudacu t puatje s t
sudjaskă š s t dja alu omulu karje ukrijaža ăn kisuarje, s tarunće
ăn kisuarje. **59** C zăk cije nusu ješ d klo păn god nu isplatješt
tot iznosu karje zăs omu karje pătriv tinje.”

13 Atunča la Isusu avinit lumja s zăkă k Pilat adat p njeki
lumje d regija Galileja s lji muară kănd prinisa žrtvă ăn
Hram la Jeruzalem. **2** “Gindic k ălja Galilejci karje anastradit
irja majmarje lumje karje agrešăt d alcă Galilejaca? **3** Nipošto!
Istina je, š voj aša s propanic ako nu pljikac p bun drum! **4** Ili p
ălja optsprjaće p karje sadubutăt kula ăn Siloam š lja murăt, voj
gindic k je je irja lumja karje majmult agrešăt d tuată lumja d
Jeruzalem? **5** Nipošto. Jo vu zăk k nujrja, ali ako nu pika p
bun drum š voj s muric kum š je.” **6** Isusu lji rubjaštje u vorbă:
“Avut neki om smokvă karje asadit ăn vinograd. Vinja s vjadje
dal arodit, ali na găsăt p ja nićunu rod. **7** Zăće atunča alu
vinogladaruluj: “Več trj aj viuv s kat rod p asta smokvă, ali nu l
găsăsk. Tajoj. Dăće s iscrpijaskă pămăntu?” **8** A vinogradaru
zăće: “Gospodarulje, lasoj još anusta, a jo s surp p s š puj gnoj
pănglu ja. **9** Možda nagodinu s ajbje rod. Ako nu vja, atunča
tajoj.” **10** A kănd Isusu sămbătă vănca ăn sinagogă, **11** afost ăn
klo una mujarje karje avut optsprjaće d aj afost grbavă š na
putut s ispravjaskă. Afost, naime ija nikuratu. **12** Kănd Isusu
avuzuto, akimato š ja zăs: “Mujarje, ta oslobodit d bulă asta!”
13 Atunča apus mănilje aluj p ja. Mujarja d turdată sa ispravit š
počinit s slavjaskă p Dimizov. **14** Sajavit omu karje vudjaštje
sinagoga. P aja će Isusu ljićaštje ăn sămbătă, afost nikăžăt, š
zăće alu naroduluj: “Šasă zălje ăn duminică trjebje s ukrjaz.
Ăn zuviljalja vinjic s ljićic, a nu sămbătă!” **15** Domnu Isusu ja
zăs: “Voj lumjo karje avjec trje licje! Š voj ukrizăc sămbătă. Nu
dućec sămbătă tot ăla d voj alum volu ili p magaracu la štală
š nu dućec la apă s bja? **16** Zar mujarasta karje je sămănca
alu Abraham karje Sotona acănăto ljigată optsprjaće d aj, nu
tribja s fije slobodna d ăla karje azarobito?” **17** P vorbilj alu
Isusuluj, saposramit dušmani aluj, a tot narodu saradujit d ćudurj
karje afukut Isusu. **18** Isusu azăs: “Kum izglidjaštje cara alu
Dimizov? Ku ćaja s ju usporidjesk?” **19** Cara alu Dimizov je
kao bobu alu goruščice karje omu arunkă ăn baštavja aluj. Aja
krjaštje š s razvijaštje ăn ljemn, atunča puji vinje s gnjezdjaštje
ăn aluj krăći.” **20** Jar atribat: “Ku ćaja s ju usporidjesk cara alu
Dimizov? **21** Aja je ka germa umješaštje ăn marje kolićină d
pjelm, a jel tot sadrikă.” **22** Isusu putuja ăn Jeruzalem, tričja p
trgurj š p satur š p drum ăvăca. **23** Njeko la tribat: “Domnulje,
usu vrja Dimizov s spasaskă pucăn lumje?” Isusu azăs: **24** “Uša

p ćjer jaštje strmntă. Potrudicăvă s utrăc p ja k, istina je, mul
lumje s vrja s untră, ali nu s puată. **25** Kănd gospodaru alu
kasej ikidje uša, s fije kasno. Atunča s šidjec a far š s bac ăn
ušă. “Domnulje diškidije nuavă!” Ali je s zăkă: “Nu vu štiv dudje
ištjec.” **26** Atunča s počinjic s rubic: “Ali noj ku tinje amăkat
š abut, š tu njivăcaj p trgurj alu nostru!” **27** A je vuavă s vu
zăkă: “Nu vu štiv dudje ištjec. Fuđic dăla minje, toc voj lumjo
karje fićec rov!” **28** S fije marje plăsăntje š d dincă škrcije kănd
vidjec p Abraham, p Izak š p Jakov š p toc prorokurj ăn cara alu
Dimizov, a voj atunča fic skos afar. **29** Atunča lumja d pistot,
d istok š d zapad, d sjever š d jug, vinje s šagă ăn cara alu
Dimizov. **30** Ălja karje akuma afost prvi atunča s fije p zadnji lok,
a ălja karje aića sa smatraštje kije zadnji ăn klo s fije majmarje.”
31 Majdată dăpă aja kănd Isusu azavršăt govoru, avinjit la jel
neki farizej š ja zăs: “Fuđ da ića daja će Herod vrja s t muarje!”
32 A Isusu ji zăće: “Fuđic š zăćec alu Herod alu prevarantuluj: ‘k
jo s potirjesk nikuracă š isciljesk astăz š mănje a d trje zălje
završăsk aja će am. **33** Astăz, mănje š dăpă mănje mora s
nastavjesk p drum, daja će nuje obićaju proroku s fije umurăt
dăpă Jeruzalem.’” **34** Jeruzaleme, Jeruzaleme, karje umor p
prorokurlje š tarunć ku buluvanji ăn ălja p karje Dimizov atrimjes!
Kăt vor avurut s skupjesk p kupi alji tej kum kloca sakupljaštje
p puji š punje dusu ja, ali voj navurut! **35** Jakă akuma kasa
avuastră s rămăje skroz guală. Š zăk vuavă, nu maj mi vidjec
pănă god nu strigăc: ‘Blagoslovit ăla p karje Domnu atrimjes!’”

14 Ăn una sămbătă Isusu afost s mălănće la unu vođe alu
farizej, š toc la pratit će s fakă **2** La intja aluj irja neki
om karje avut apă ăn jel. **3** Isusu trjabă p farizej š p proroku
d zakon alu Mojsije: “Jaštje dopustit d zakon s ljićim p lumja
sămbătă ili nuje?” **4** Š atikut. Isusu dotaknjaštje p omu karje
bulnav, l iscjeljaštje š ji zăće: “Poc s plješć.” **5** A alor zăće: “Ćinje
dăla voj sămbătă nu ukrjază? Akă ăn bijatu ili vol kadje ăn puc,
nu s l skutjec odma?” **6** Na vut p aja će s zăkă. **7** Isusu avuzut k
gostjamja birjaštje majbun lok la astal, lja zăs: **8** Kănd njeko t
kjamă ăn svatov, nu la počasni lok la astal. Će ako je kimat
njeko maj bun d tinje? **9** Gazda s c zăkă: “Skual š las lokusta alu
omusta!” Atunča s fi sramotit š mora s šăz p lok karje arămas
gol la karje alu astaluluj. **10** Nego kănd t njeko kjamă, ja zadnji
lok la astal. Kănd gazda t vidja, vinje la tinje š zăće: “Ortakulje,
capreprimit maj bun lok la astal.” Aša c pokazaštje čast la tuată
lumja karje je kimată. **11** Ćinje p je săngur adrikă, s fije ponizăt,
a ćinje je ponizăt s fije drikat.” **12** Atunča saokrenit la gazdă
karje la kimat š ja zăs: “Kănd fać ručaku ili vičera, nu kima p
ortaći alji tej, p fracă, p familija nić komšiji alji bugac, daja će c
tuarće zajamu. **13** Njego kjamă p lumja karje je sărać, bulnav,
slabj š karje nu vjadj. **14** Je narje ku ćaja s c tuarkă zajamu. Ku
aja t blagoslovjaštje Dimizov, jer Dimizov s t nagradjeskă, kănd
fi vrijamja d uskrsnuće d pravedni lumej.” **15** Kănd auzăt unu
d lumje karje asužut la astal, astrigat: “Blago alu ăla karje fi
blagoslovit ăn cara alu Dimizov!” **16** Isusu ja zăs: “Njeki om
afukut marje nută š akimat p mulc lumje. **17** Kănd vičera afost
sprimită, atrimjes p argacă s zăkă alu gostjamjej p karje akimat:
“Tot je gata. Vinjic!” **18** Ali toc je apočinit s zăkă k nu puatje s
vije. Unu zăće alu argatuluj: “Akuprat njeka njivă š mora s pljek
s uvjed. Mărog d tinje, oprostjaštjem.” **19** Altu zăće alu argatuluj:
“Akuprat ćinjć parurj d volurj š mora s lji pribjesk. Mărog d tinje,
oprostjaštjem.” **20** Aldă trje zăće alu argatuluj: “Ma surat, š nu
pot s viuv.” **21** Argatu sators š arubit alu aluj gospodaruće ja zăs
je. Domaćinu pa aja sanikăžăt š zăće alu argatuluj: “Fuđ p ulica
alu trguluj š p trgovinj š duj p prosijaći, p lumja karje bulnavj,
slabj š p lumja karje nu vjadje.” **22** Kum aša afukut, argatu zăće:
“Gospodaru, lja dus š jaštje još lok.” **23** Zăće gospodaru alu
argatu aluj: “Fuđ kată p drumurj š dăpă trgurj š natirjaštilje s fije
s mi napunjaskă kasa”, **24** C zăk k ni nićunu d ălja prvi karje
akimat nu s pribjaskă nićunu zalogaj d aja će afukut d je.” **25**
Ku Isusu putuja mult mult lumje. Isusu sa okrenit š zăće alor:
26 Ćinje vinje la minje dăla voj mora s m vrjec više nego p
tatuvostru š p mumuvastră š p mujarja š p kupi, p fracă š p
suroljilje, majmult nego životu alu vostru. Inače nu putjec s fic
ali mjov učenikurlje. **27** Ćinje nu ja aluj krstu š nu pljakă dăpă
minje, nu puatje s fije učeniku alu mjov. **28** Ali nu krinic pănă god
nu utvrdja cjena. Jer nićunu dăla voj nu počinja s gradjaskă kula
aku nu šidja š nu izraćunja kăt kuštjaštje s vjadje dal avja ku ćaja
s završaskă. **29** Inače uspiješt s fać samo temelju, a atunča toc
karje aja vjadje s s rădă d jel. **30** Ăsta apočinit s gradjaskă, a nu
puatje s ju završaskă!” **31** Ili ako caru akrenit s ratujaskă ku altu
car akă majdată na šăžut š na gindit puatje li ku aluj zjaćje mij d
lumje s savladjaskă p ăla karje p jel vinje ku duavăzăć d mij d
lumje? **32** Ako nu puatje s l pobidjaskă trimjatje p izaslaniku s
trjabje s fije mir ătră je još kănd je dušmanu aluj dăpartje. **33** Isto
aša d aja nimilja nu puatje fije učeniku alu mjov, akă nu voj va
odreknit d tot će avjec. **34** Sarja je bună. Ako izgubjaštje okus,
nu puatje ponovo s fije sarje. **35** Sarja karje je apărdut okusu
nuje bună nić d pământ, nić d đubre, njego s sa runkă. Toc činje
arje urjekj s audă, trjebje s puje urjajkje š s razumjaskă!”

15 Pănglu Isusu saskupit toc poreznikurlje š alcă lumja karje
rov š lumja karje mult agrešăt s puje urjajkje kănd jel
ăvacă. **2** Daja farizeji š učitelji d zakonu alu Mojsije prigovorja:
“Družaštitje ku lumja karje grješaštje š još ku je mălănkă!” **3**
Isusu d aja lji rubjaštje ăn vorbă: **4** “Ćinje d voj na fića, s ajbje
usătă d voj š una d je s pardje ăn lok undje nuje nimika, apikat s
kartje š p aja una pănd god nu ugăsa? **5** Atunća ju, tot vesel, p
umirje aduć a kas **6** š aduć a kas. Atunča kjem p ortaći š p
komšăji s lji zăć: “Raduicăvă ku minje! Agăsăt p vuaja karje
sapurdut!” **7** Istina je k p ćjerj isto s fije marje radost d unu om
karje grešaštje karje s okrinjaštje la Dimizov nego d nuavăzăć
š nuavă lumje karje je pravedni karje nu trjebje s okrinjask la
Dimizov.” **8** “Karje aja mujarje, s ajbje zjaće kovanic d arđint š
unu pjardje, a će nu prinz lumina, amătăra kasa š pažljivo kăta s
ju găsaskă? **9** A kănd ju găsaštje, akima p ortakinjilje š p komšiji
š azăća: “Raduicăvă ku minje! Agăsăt banji karje apurdut!” **10**
Istina je k je radost sujătă š anđeli alu Dimizov samo d unu
omu karje irja grešnik karje sa okrenit la Dimizov.” **11** Isusu
nastavjaštje: “Afost unu om karje avut doj fićorj. **12** Alu tănăr
fićor ji zăće: “Tato, akuma adăm talu d imanje će mi pripadjaštje.”
Š tata podiljaštje imanje ătră doj fićorj. **13** Atrikut duavă trje zălje
fićoru alu tănăr apokupit tot, š apikat maj dăpartje š klo kum trija
aša š potrušăt tuatje banji **14** kănd apotrošăt tuatje banji, ăn
lokula karje irja afost marje fuamje š atunča jel navut dosta s
trijaskă š s ja mănkarje. **15** Sa zaposlit la om karje trija ăn satula,
ja păza porći p livadă, **16** Alu tănurula irja tăta fuamje k amăka š

ljuskilje d maunje mće lja măka porći, ali nimilja nu lja dat. **17** Kănd napokon avinit sebi š zăće: “Toc argacă alu tatimjov karje ukrijază irje mănkarje majmult nego ćije dosta d măkat, a jo aića mor d fuamje! **18** Pljek la tatimjev akas, š ji zăk: “Tato apogrăšăt š cije š alu Dimizov. **19** Nu săt vrjedan više s mikjem bijatu alu tov. Mărog d tinje, primjaštimă s ukrjez la tinje ka argatu alu tov.” **20** Pa saskulat š apikat d lokula la tatusov. Kănd još irja d partje, tatusov la vuzut š sažalot p jel š adat fuga la jel, la zagrlit š la surutat. **21** “Tato! apogrăšăt š cije š alu Dimizov! Nu săt više vrjedan s mikjem bijatu alu tov”, zăće bijatu. **22** Tata zăće alu argaculor aluj: “Majdată dućec aljinj, arja karje majmădrje, š l brkăcălej! Punjec aluj injelu p mănă, ăklcăcălej sandaljilje! **23** Š tijec mjelu karje sagujit binje š s l măkă š s slavim. **24** Će bijatu alu mjov afost mort, a akuma je viuv, afost purdut, a akuma je găsăt!” Š apoćinit veselija. **25** Fićoru maj bătărn aukrizat ăn polje. Kănd fost maj upruapje la kasă audje k notru kăntă š žuakă. **26** Akimat p unu d argat s trjabje će s dogudjaštje aja. **27** Argatu ji zăće: “C sators fratutov, pa tatutov atijat mjelu karje je ugujit s proslavjaskă će im sators bijatu viuv š zdravăn.” **28** Maj bătărn bijatu sanikăžăt š na vurut s utră ăn kasă. Š tatusov ajăšăt afar s s ruađe d jel s utră ăn kasă. **29** A bijat lj zăs. Jo atăta aj c služsk š nikad nu cu audbit sfak ja će maj zăs, ali mije nikad nu madat birbeku s m visiljesk ku ortaći. **30** Ali kupilu alu tov karje ku mujerilje apotrošăt imanja, asta aluj itaj majbun mjel karje ugujit!” ji zăće bijatu. **31** Tatusov ji zăće, “Bijatu alu mjov, tu ješt stalno ku minje. Tot će am pripadjaštje cije. **32** Ali atribut s proslavim š s radujim jer alu tov fratutov afost mort, a akuma je viuv, afost purdut, a akuma je găsăt.”

16 Isusu vurbjaštje alu ućenikurol asta vorbă: Afost unu om karje irja bugat š avut om karje upravlja ku bugucija aluj, š p jel la optužăt k rasipjaštje imanja alu. **2** Bogatašu akimat p omula karje upravljaštje ku imanju alu š ji zăće: “Će aud aja d tinje? Duj papirilje undje skrijaj d banji ali mjej jer više nu su poc s fi om karje upravljaštje ku imanja amja.” **3** Upravitelju p aja s gidjaštje: “Će s fak kănd gazda m da otkaz? S surp? Nu săt dosta capăn d aja. S prusăsk? Ma fi rušănje d aja. **4** Štiv će fak! Kănd fića aša, s fiuv binje vinit ăn kăšurj alu lumje kănd gazada măda otkaz.” **5** Akimat atunča unu kăti unu p dužnikurlje alu gospodaruluj. P prvi ăntrijabă: Kăt ješt datuarje alu gospodaru alu mjov?” Dužniku zăće: usută mjerje d ulje”, zăće dužniku. **6** Zăće alu upravitelju: “Majdată alat knjiga aluj š ispravit p ćinzăč.” **7** Š p altu atribat: “Kăt tu i duguješt?” “usătă košarje d gruv”, ji zăće dužniku. “Alat aluj knjiga pa ispravit p optăzăč”, j zăće upravitelju. **8** Š gospodaru mora sa mirat d dovitljivosti d nepoštenje alu upravitelju. Lumja d ăsta pămănt maj mudriji d lumje karje trijaštje ăn lumină. **(aiōn g165)** **9** Istina je: Fićec p lumja aluvostru ortać ku jaj će s jažutăc bogacija alu vrijamjasta, Kănd nistanjaštje, s fic primic ăn život p ćjer. **(aiōnios g166)** **10** Omulua karje krjadje ăn mić stvarurj, s fije vjeran š ăn majmarj, s ćinje je nepravedan ăn mić stvarur, s fije nepravedan š ăn majmarj. **11** Ako dakle nu kridjec alu bugucije p păpămănt, ćinje su vu dja bugacija p ćjerj? **12** Ako na fost vjerni s postuipic ku bugacija alu altuluj, nimilja nu vu dă bugacija d voj? **13** Nićunu argat n puatje s služaskă p doj gospodarurj. Ili p unu s mrzaskă, a p altu s l vrja ili alu unu s fije vrjeran, a p altu s l mrzaskă. Nu putjec s služăc voj š alu Dimizov š alu bugacije.” **14** Farizeji karje avurut banji, la tot apus urjejkje š sa ljiga d Isusu. **15** Atunča Isusu lja zăs: “Voj lj intja alu lumjej fićec k ištjec pravedni, ali Dimizov poznajaštje injima avuastră. Jer aja će lumja smatrjaštje kije bun, a alu Dimizov s gadjaštje d jaj. **16** Lumja d zakon alu Mojsije š prorokurlje avažăt d kănd avinit Ivan karje Bitjază, a da tunća s vurbjaštje radosna vorbă d cara alu Dimizov š mulc lumje faće će god s puată s untră ăn cara alu Dimizov. **17** Čak s majmikă crtică d slovă ăn zakon s trjaskă majmult nego će ćjeru š pămăntu s postajaskă. **18** Ćinje god s rastajaštje d mujarje š s săsuară dăpă alta, š ćinje god su săsuară dăpă mujarje karje irja rastavită faće preljub. **19** Afost unu bogataš karje s ăbrka ăn majbunje cualje d grimiz š tanki lan, š tuată zuva măka bună măkarje **20** A pănglu uša aluj tot ăn ćirurj azukut săraku Lazar **21** Avurut s mălănće ostatulje d mănkarje će arămas p astal alu bogatašuluj. Pănă aša azăća, vinja kănji š linđja ćirulje alu Lazar. **22** Ăn una zuvă Lazar amurit š anđeli la dus la Abraham. Amurit atunča š bogatašu š la gurpat. **23** Š sufljetu alu bogatašuluj apikat ăn pak. Kănd irja majmarj muke. Saujtat ăn sus, š avuzut d dăpartje p Lazar ku Abraham. **(Hadēs g86)** **24** Bogatašu astrigat la Abraham! “smilujaštje mitje š trimjatje p Lazar s umučaskă vrhu alu đaštiljuj ăn apă š s m ričaskă ljimba daja će mult patjeskă ăn fokusta!” **25** Žăće Abraham: “Bijatu alu mjov,” sitjaštitje k tu kănd atrijit p pămănt adubitit bunje stvarur, a Lazar rov. Akuma jel aića utješăt, a tu t mućeštj. **26** Pănglu tot, ătră noj jaštje majrje rupă, Ălja karje vrja da ića s trjakă la voj nu puatje s fakă aja, a nić d partja vuastră karje vrja s vije la noj nu puate s trjakă aića.” **27** Bogatašu zăće p aja: “Mărog d tinj, tato Abrahame, Trimjatălăj atunča p Lazar ăn kasa alu tatimjev. **28** Am ćinjć frac. S pljće Lazar la je s lji opominjaskă š je snu vinje ăn lokusta undje tripim marje mukă.” **29** Ali zăće Abraham alu bogatašuluj: “Nu nuvrajv, fracă tej arje p zakonu alu Mojsije š p prorokurlje s s ćitjaskă š s puje urjajkje lj je! **30** Nuvrja zăće bogatašu alu Abraham! ako lji vinja neko dăla morc, s okrinjaštje dăla grešală”, zăće bogatašu. **31** Ali Abraham zăće alu bogatašuluj: Ako nu punje urjajkje la Mojsije š la prorokurj. Nu s skultă ćak š p ăla karje s skuală dăla morc.”

17 Isusu zăće alu učenikurlje aluj: “Mulc inš p ăla s navadjaskă p lumja p grešală, ali grjev alu ăla p ćinje vinje napast. **2** Alu ăla afi majbinje s puje grjev buluvanu la găt š s sarunće ăn apă, njego s navadjaskă p grešală p unu d lumja amikă. **3** Păzăcăvă! Akă ortaku karje krjadje ăn Dimizov, grješaštje, zi k aja će afukut k nuje binje š ji oprustjaštăj ako s pokaja. **4** Š ako d šaptje vorj p zuvă pogrišaštje d tinje š šaptje vorj c zăće: “M žao”, š oprustjaštjej!” **5** “Atunča apostoli azăs alu Domnuluj Isusuluj: “Ažutănje s kridjem majmult!” **6** “A Domnu Isusu lja zăs: “S avjec vjeră kašă bobu alu goruščică, arzăča alu duduluj: “Skuatitje ku korijenu d pămănt š punje korjenu alu to ăn more!” š apunja urjajke la voj. **7** Kănd argatu untră ăn kasă păn arat ili a pazăt vojilje, nu s šagă odma š s mălănče. **8** Majdată mora s fakă mănkarja alu gospodaruluj š s ji puje la intje vičera š tek atunča puatje š săngur s mălănče. **9** Dugujaštje li alu argatuluj s ji zahvaljaskă dăja će afukut aja će irja aluj zapovjedit. **10** Aša š voj kăndă a skultăc p Dimizov zăćec: “Nuištjem vrijedni dă hvală. Samo ištjem argaci karje obavim

dužnost alănostru.” **11** Kănd Isusu š ućenilurlje aluj pika kărti
Jeruzalem, Isusu apikat pănglu granică alu Samarije š Galileja.
12 Pănd autrat ăn unu sat, avinjit la jel zjaće lumje karje avja
gubă, zarazna bualё p pjalje. Š s zaustavit majdăpartje. **13** Š
apoćinit s striđje: “Isusulje, Ućiteljulje, smilujaštitje p noj!” **14**
Kănd Isusu lja vuzut š lja zăs: “fuđic š pukazăcăvă la popje!” Je
apikat š p drum sa ljekujit d gubă. **15** Avuzut k ozdravinit, unu
dje sators s slavjaskă p Dimizov p tot glasu. **16** Akuzut la intja
alu Isusuluj ku fălči kărti pămănt š ji zahvalit. Afost aja neki
om d Samarije. **17** Isusu atriba: “Dimizov ozdravinit p zjaće
lumje? undje ăla alanc nuavă? **18** Zar nićunu d dje nu sators s
zahvaljaskă alu Dimizov osim ăsta unu karje nuje židov?” **19**
A lu omuluj atunča zăće: “Skual š fuđ. Tu ta ljekujit daja če
akrizut.” **20** Ăn una zuvă farizeji atribat p Isusu: “Kănd vinje cara
alu Dimizov?” Isusu lja odgovorit: “Omu nu puatje s predvidjaskă
kănd vinja cara ăn znakurj karje promatrjaštje. **21** Lumja nu s
puată s zăkă: ‘Jakălăj aića je!’, ili: ‘Jatălăj ănklo je!’ Jakă cara
alu Dimizov akuma ăntru voj. **22** Atunča alu učenikurlje aluj
azăs: “Vinje vrijamja kănd s fic žaljnič s vidjec zuva kănd jo,
Bijatu alu Omuluj, s m pojavjeskă, ali nu s putjec. **23** A lumj s vu
zăkă: ‘Jatălăj ănklo je’, š: ‘Jakălăj aića je!’, ali nu dăc fuga dăpă
jel s m kătăc. **24** K kum š munja vjadje toc kănd s pojavjaštje
aša s fije ăn zuvaja kănd jo, Bijatu alu Omuluj, s m pojavjesk.
25 Ali majdată trjebje mult s tripjesk š lumja ăn ăsta naraštaj
trjebje s m odbacaskă. **26** Š isto aša, kum afost ăn zuvilje kănd
Noa afost viuv š aša osă fije ăn zuvilje majdată kănd jo, Bijatu
alu Omuluj, osă m pojavjesk: **27** Kaša uvjek nastavja s mălănče
š s bja, s s ăsuarje š s miritje, tot pănla zuvă kănd Noa auntrat
ăn marje brod. A atunča avinit potopu š p toc lja uništit karje na
fost ăn marje brod. **28** Š isto aša kum afost ăn zuvilje kănd Lot
afost viuv: lumja ăn asta regija kaša uvjek nastavja s mălănče š
s bja, s krupnje š s vindă, s obradjaskă pămăntu š s gradjaskă.
29 Ali ăn zuvaja kănd Lot ajšăt d trg Sodoma ăn karje atrijit,
atunča d ćjer foku ku buluvanji karje ardje akuzut ka pluaja p je
š p toc lja umurăt tuată lumja ăn aja regija. **30** Isto aša d turdată
osă fije š ăn zuvă kănd osă m pojavjesk jo, Bijatu alu Omuluj.
31 Ćinje god ăn zuvaja p krovu alu kasăj a stvarulje alor je ăn
notru, nu s s dja ăn zos ăn kasă p stvarurj aluj! Ćinje god s
găsaštje ăn pijană, s nu s tuarkă ăn drăt s s ja stvarulje aluj! **32**
Săticăvă če sa dogodit kănd mujarja alu Lot sa ujtat ăn drăt
ăn Sodoma š apoginjit! **33** Ćinje god pokuša s păzaskă životu
aluj, osă l pjargă, a ćinje god spreman s lasă životu aluj, osă l
păzaskă. **34** Istina je, ăn nuaptaja kănd osă m pojavjesk, doj
lumje karje s skulkă ăn isti pat, p unu osă ja, a altu osă l lasă.
35 Dăla duavă mujerj karje zajedno ăn mlin miljaštje, p una osă
ja, a p alta osă l lasă. **37** Učenikurlje aluj l trjabă: “Domnulje,
undje asta osă fije?” Isusu lji zăće: “Undje zaće lumja muartă,
ăn klo s sakupjaštje lešinari.”

18 Isusu rubja alu učenikurlje aluj asta vorbă s lji ănvacă kum
trjebje uvjek s s ruagă š nikad s nu odustanjaskă: **2** “Irja
ăn njeki trg unu sudac. Nič kă irja aluj frikă d Dimizov nič ka
marit d lumje. **3** A ăn trgula irja š njeka udovică karje stalno
vinja la jel š s ruga d jel: “Adăm pravdă dăla mjov dušmanu!” **4**
Sudacu d mult na marit d aja, ali napokon agindit: ‘Š akă numi
frikă d Dimizov š nu marjesk d lumje, **5** osă dauv pravdă alu
asta udovică daja će m stalno smitjaštje, s nu vije stalno s m
dosadjaskă!” **6** Zăće Domnu Isusu: “Ăsta sudac irja nepravedan,
ali obratic pažnja p aja će jel ipak aodlućit!” **7** Zar nu s dja
Dimizov pravdă alu aluj lumja karje aodabrit karje zuva š nuaptja
plănđe la jel? Zar Dimizov osă odgodjaskă s lja žută? **8** Istina
je, ănpripă Dimizov osă lji dja pravdă. Ali kănd jo, Bijatu alu
Omuluj, s m tork p pămănt, dal osă găsăsk p lumje karje aša
krjadje ăn Dimizov?” **9** Isusu rubja asta vorbă alu lumjej karje s
uzdja ăn je k je pravedni, š găndja k je majbunj d alcă: **10** “Doj
lumje avinjit ăn Hram s s ruađje. Unu afost farizej karje lumja l
poštuja, a altu om irja poreznik karje lumja l mrăza. **11** Farizeju
astat š sa rugat d jel: “Dimizovulje, fala cije će nu sănt kaša alcă
lumje: lopovj, ăštja karje nuje pravedni kărti lumje, preljubnikurj
ili kaša poreznikusta. **12** Dadavorj ăn duminică pustjeskă š d tot
će stiknjesk zdauv cije unu tal.” **13** A porezniku astat maj d
partje š nu sa osudit s s ujtje ăn čerj. Jel tuguja š s bătja ăn tjept
š rubja: ‘Dimizovulje, smilujaštje mije karje sănt om rov!’ **14**
Istina je, Dimizov afost zadovoljan ku rogala alu poreznikuluj š d
atunča Dimizov la smatrit k je bun om. Ali p farizeju, Dimizov
la smatrit k nuje bun om. K činje p jel săngur adrikă, Dimizov
osă l ponizaskă, a činje p jel săngur ponizaštje, Dimizov osă l
adrikă.” **15** Je duča alu Isusuluj š maj mić kupi s puje măna p je
š sa rugat s lji blagoslovjaskă Dimizov. Kănd učenikurlje aja
opazăt, je lja zabranit s adukă kupi. **16** Ali Isusu avrut s vije
š zăće: “Lăsăc kupi s vije la minje š nu lji puturic k cara alu
Dimizovuluj pripadjaštje alu ălja karje kaša kupištja! **17** Zaista v
zăk, Akă njeko vrja s primjaskă cara alu Dimizovuluj jel mora s
postanjaskă kaša kupilu. Inače nikad osă nu untrje ăn jel!” **18**
Njeki poglavar ăntrijabă p Isusu: “Učiteljulje alu bun, će trjebje
s fakă s trijaskă vječno?” **(aiōnios g166)** **19** L ăntrijabă Isusu:
“Dăče m kjem k sănt bun? Bun je samo Dimizov. **20** Zakonu alu
Mojsije šti: ‘Nu fiča preljub’, ‘Nu umura’, ‘Nu fura’, ‘Nu optužuja
ku minčunurlje’, š ‘Poštujaštje p tatutov š p mumuta’!” **21** Omu
azăs: “poštujeskă tuatje aština zapovjedi alu Mojsije još kănd
irjam tănăr.” **22** Isusu zăće alu omuluj: “Još nješto c faljaštje.
Fuđ š vindje tot će aj, a banji diljaštje alu lumje karje sărać š osă
aj blago p ćjer. A atunča vină š pratjaštămă!” **23** Ăla om irja
mult bogat š mult sa žalostit kănd auzăt aja če ja zăs Isusu. **24**
Kănd Isusu la văzut kăt je žalostit, jel azăs: “Kum je grjev alu
bogatašălor s untră ăn cara alu Dimizov! **25** Maj ušurje arfi alu
devăj s s provučaskă p rupă alu akuluj nego alu bogatašuluj s
untră ăn cara alu Dimizov!” **26** Ălja karje aja auzăt atribat: “Pa
ćinj atunča puatje s spasaskă?” **27** Isusu lja zăs: “Aja će lumje
nu puatje s fakă, Dimizov puatje.” **28** Petar zăće: “Jakă, noj tot
alu nostru alăsat š t pratim.” **29** A Isusu lja zăs: “Istina je, tot ăla
karje alăsat kasa aluj, ili p mujarja, ili p fracă, ili p roditelji, ili
p kupi d cara alu Dimizov **30** več akuma p ăsta pămănt osă
primjaskă majmult njego če alăsat, a p ăla pămănt karje vinje
osă primjaskă vječni život.” **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Isusu
astrăns p duavăsprjače d apostolurj š lja zăs: “Jakă untrăm
ăn trg Jeruzalem. Ăn klo osă s ispunjaskă tot če prorokurlje
askris ăn Sveta pismă d minje, d Bijatu alu Omuluj. **32** Osă m
predajaskă alu lumjej karje narje frikă d Dimizov, osă sprdujaskă
d minje, osă m zlostavljaskă š osă škupje p minje. **33** Š je osă
m bată ku biću š osă m umuară, ali d trje zălje jo osă m skuală
dăla morc.” **34** Ali učenikurlje na štijut dăčaja Isusu rubjaštje. Na
aputut s razumaskă k aština stvarurj osă ispunjaskă vorbilje alu

prorokuluj. Daja je na putut s shvatjaskă če Isusu alor azăs. **35** Kănd Isusu avinjit la uprapje d trg Jerihon, pănglă drum šadje neki om karje nu vidja š prusa. **36** Kănd vorbu auzăt p mulc lumje karje vinja kărti jel, ăntriba ćinje aja. **37** Je ja zăs: "Jakă vinje Isusu d Nazaret." **38** Jel p aja astrigat: "Isusulje, Bijatu alu David, smilujaštitje mije!" **39** Lumja karje afost la intje ja zăs s takă, ali jel samo još maj tarje strigă: "Bijatu alu David, smilujaštitje mije!" **40** Kănd Isusu auzăt, astat š zapovidit alu lumjej s dukă omu la jel. Kănd vorbu avinit maj uprapje, Isusu la tribat: **41** "Će vrjaj s fak d tinje?" Omu karje je vorb ja zăs: "Vrjauv s m torč vidu, Domnulje!" **42** A Isusu ja zăs: "Vjez! Tu ta ljekujit daja če akrizut." **43** Omu karje nu vidja dăturdată avuzut š apljikat p drum dăpă Isusu š slavja p Dimizov. Š tot narodu karje avuzut aja zahvaljit alu Dimizovuluj.

19 Isusu auntrat ăn Jerihon. Pănd jel atrikut p trgula, **2** afost ăn klo unu om karje sa kimat Zakej. Jel irja glavni porezniku ăn aja regija d Rim š mult bogat om. **3** Apokušăt s vjadă p Isusu činje je jel, ali afost mik š nu putja s l vjadă pisti multă lumje **4** Jel daja adat fuga la intje s s urjče p smokvă pănglă karje tribja Isusu s trjaće s puată p ja s l vjadă. **5** Kănd Isusu ažuns pănla smokvă, sa ujtat ăn sus š ja zăs aluj: "Zakeju, majdată dătje ăn žos! Astăz mora s viu la tinje ăn gostjamje." **6** Zakej majdată sa dat ăn žos š la primit p Isusu ăn gostjamje, tot bukurat. **7** Ali tuată lumja karje avizut aja ančiput s čakaljaskă: "Nu trjebje s pljaće ăn gostjamje la omu rov!" **8** A majklo Zakej saskulat š zăće alu Domnuluj alu Isusuluj: "Jakă pola d imanja amja dau alu lumjej karje je sărakă, a p tot ăla p karje la šălat s ji tork d patru vorj kăta am alat dăla jel." **9** Isusu azăs p aja: "Astăz ăn kasasta avinit spasijala k š omusta je prava sămănca alu Abraham! **10** Jo, Bijatu alu Omuluj, am avinit s kat š s spasăsk p lumja karje je părdută." **11** Pănd lumje apus urjajkje la Isusu, daja če irja la upruapje d Jeruzalem š je agădit k s cara alu Dimizov akuma s pojavjaštje, Isusu lja spus asta vorbă: **12** "Neki om dăn familijje bună sa sprimit s putujaskă p dăpartje pămănt. Jel atribut s pljaće ăn klo s dubidjaskă vlastu dăla caru marje. Atunča s ăntuarče ăn pămăntu aluj s puată s vladjaskă ka caru. **13** Majdată nego če apljikat akimat p zjaće argac da aluj, adat alu tot ăsută kovanic d arđint š lja zăs: 'Trgujic pănă god jo nu vinja.' **14** Ali lumja d pămăntula aluj l mărza š atrimjes la caru alu marje p poslanikurlje s zăkă: 'Nu vrjem jel s carujaskă p noj.' **15** Ali jel adubidit vlastu s fije car. Š kănd sa tors a kasă, zapovidit s kjamje p argacă alu karje jel adat banji. Avurut s štije kăt tot ăla zaradit d jel. **16** Prvi argat avinit š zăće: 'Gospodarulje am koristit banjišta karje maj dat š afukut zaradă d zjače vorj majmult.' **17** Zăće caru: 'Bun lukru! Bun ješt argat. Daja će afost vjeran ăn majmikă, c dau s vladješt p zjače trgurj.' **18** Altu argat avinit š zăće: 'Gospodarulje, am koristit banjišta karje maj dat š afukut zaradă d još činč vorj majmult.' **19** Š p aja caru zăće: 'Tu osă vladjaštje p činč trgurj.' **20** Ali aldă trjej argat avinit frzdă zaradă š ji zăće: 'Gospodarulje, jakăc arđintu. Lam cănut skuns ăn maramică. **21** Ma fost frikă d tinje daja će ješt strog om. Jaj tuată zaradă dăla ăla če alcă uložăt d tinje š căj tuată bugacija dăla je karje ukrizat d tinje.' **22** Caru ja zăs: 'Argatulje alu rov! C sudjesk p aja će azăs tu. Tu zăć k sănt strog. Tu zăć jo jav tuată zarada dăla ăla če alcă auložăt d minje š jo căv tuată bugacija dăla je karje ukrizat d minje! **23** Dăće atunča na pus banji alji mje p bankă? Aša barem adobidja kamatje.' **24** Atunča caru zăće alu lumje karje afost aića upruapje: 'Lăcăj dăla jel ăsută kovanic d arđint š dăcăj alu ăla karje zaradit zjaće vorj maj mult!' **25** Je azăs: 'Ali, gospodarulje, jel arje mij kovanic d arđint!' **26** Caru azăs, 'Istina je tot ăla karje koristjaštje binilje aja će adobidit, osă dobidjaskă još majmult, a toc karje nu koristjaštje binilje aja če adobidit, osă s s ja š aja če arje. **27** Ali ălja dušmani alji mjej, karje na vrut s lji fiu caru, dučecălje aića š lji umurăc la intja amja.'" **28** Pošto Isusu lja zăs aja, nastavit s pljaće la intja alor kătră Jeruzalem. **29** Kănd avinit la upruapje d saturj Betfaga š Betanija maj upruapje p djal Maslina, atrimjes la intje p doj učenikurj. **30** Lja zăs: "Fuđic ăn satula la intja avuastră. Š čim utrăc, osă vidjec p magaracu alu tănăr karje je ljigat karje nimilja nu la jahit. Dizljigăcălăj š dućecălăj aića. **31** Akă ăntrijabă njeko p voj: 'Dăće dizljigăc p magaracu alu tănăr?', zăćec samo: 'Trjebje alu Domnuluj.'" **32** Je apljikat š agăsăt toto kum lja zăs Isusu. **33** Kănd je dizljigat, lumja alu činje magaracu lja tribat: "Dăće dizljigăc p magaracu alu tănăr?" **34** Je lja zăs: "Alu Domnuluj trjabje." **35** Je adus p magaracu alu tănăr la Isusu š prebacăt pisti jel ogrtači alor š apus p Isusu p magarac s šagă. **36** Pănd Isusu pljika mulc lumje raširit alor ogrtačurlje p drum la intja alu Isusuluj s ji pokazaskă častu. **37** Kănd Isusu sa preblžăt undje drumu s slubadje dăpă djal Maslina, učenikurj š mulcă lumje karje kridja ăn Isusu ančiput p tot glasu s s radujaskă š s slavjaskă p Dimizov d tuată čuda karje avizut če Isusu majdată afukut. **38** Je rubja: "Blagoslovit p caru p karje Domnu atrimjes! Hvaljic p Dimizov karje dă miru! Slavic p Dimizov karje vladjaštje!" **39** Ali neki farizeji karje irja ăn klo azăs: "Učiteljulje, zapovidjaštje alu učenikurlje alji tej s takă!" **40** Isusu zăće: "Akă je osă takă, istina je, š buluvanji p tot glasu osă s radujaskă!" **41** Kănd Isusu avinit la upruapje la Jeruzalem š avuzut trgu, plănđja dăpă lumjaja ăn trgula **42** š azăs: "Kănd barem samo s štijec će vuavă osă adukă miru! Ali akuma je vuavă skuns. **43** K vinje vrijamja kănd dušmani alji voštri s gradjaskă kulje pănglu zidu alu trguluj s vu napadjaskă d tuatje părcă, vuastja alor osă vu okuljaskă š nu putjec s fuđic. **44** Nu s lasă ăn trgu alu vostru nič unu buluvan p loku aluj. Je osă uništjaskă tot trgu alu vostru š tot čije ăn jel voj daja će na prepoznajit asta vrijamje kănd Dimizov p voj avinjit s vu spasaskă." **45** Kănd auntrat ăn dvorišta alu Hramuluj, Isusu ančiput dăn jel s putirjaskă p tuată lumja karje ăn klo vindje. **46** Isusu lja zăs: "Skris je ăn Sveta pismă: 'Alu mjov Hramu s fije loku d rugală', a voj pretvorit ăn lok undje s skupjaštje lopovi!" **47** Dăpă aja Isusu tuată zuva ănvăca ăn dvorišta alu Hramuluj. Glavni popilje š učitelji d zakon alu Mojsije š alcă vođe alu židovilor sujta kum s l apuče p Isusu š s l osudjaskă p muartje. **48** Ali je nu ja putut nimika s ji fakă daja če tot narodu upija tuată vorba karje Isusu rubja.

20 Ăn una zuvă kănd Isusu ănvăca ăn dvorištja alu Hramuluj š rubja alu lumjej bună vorbă alu Dimizov avinit la upruapje la jel glavni popurlje š učitelji d zakon alu Mojsije š vođilje. **2** Š je la ăntribat: "Zi nuavă, dundjec pravo s fać aštja stvarurj? Ćinje ca dat vlast d asta?" **3** A Isusu lja zăs alor: "Š jo osă trijeb p voj. Zăćec mije **4** ćinje adat vlast alu Ivan karje bitjază s rubjaskă š s fakă aja če afukut, Dimizov ili lumja?" **5** Je raspravlja ăntră je će s zăkă alu Isusuluj. Je azăs: "Akă zăćem: 'Dimizov', osă nji

trjabă: ‘Dăće atunča nu ja krizut?’ **6** A akă zăćem: ‘Lumja’, tuată
lumja osă arunće buluvanji š osă nji muară daja će je uvjeric k
je Ivan prorok.” **7** Atunča je zăće alu Isusuluj k je nu štije ćinje
adat vlast alu Ivan. **8** A Isusu lja zăs: “Kum voj mije nu zăćec
ćinje alu Ivan adat vlast, š jo nu zăk vuavă ćinje mije adat vlast!”
9 Atunča Isusu lji spunje asta vorbă alu lumjej: “Neki om sadit
vinograd š adat ăn zajam alu omuluj karje ukrjază ku vinogradu.
Atunča omula apljikat š na vinjit mult lunj. **10** Kănd avinit vrijamja
d strugurj s lja dună, atrimjes gazda alu vinograduluj p argatu
aluj s ja talu aluj d berbă. Ali lumja karje ukrjază ăn vinograd
je la butut p argatu š la trimjes ăn drăt ku mănilje gualje. **11**
Atrimjes omu p altu argat, ali š p jel la butut š la dat d răšunje š
la trimjes ăn drăt ku mănilje gualje. **12** Gazda alu vinograduluj
atrimjes aldă trje argat, ali je p jel la ranit š la putirit. **13** Atunča
gazda alu vinograduluj zăće: ‘Će s fakă? Osă trimjet p bijatu
mjev karje vrjav. Vjerovatno p jel osă l poštujaskă.’ **14** Ali kănd
lumja dăn vinograd avizut p bijatu, sa dogovorit š azăs: ‘Ăsta
osă nasljedjaskă imanja. L umurăm š atunča imanja osă fije
nostru!’ **15** La putirit dăn vinograd š la umurăt. Će găndic k osă
fakă gazda alu vinograduluj kănd osă audă će afost? **16** Osă
vije š osă umuară pa lumja dăn vinograd, a vinogradu osă dja
ăn najam alu alcălor.” Lumja karje punje urjajke la Isusu, ja zăs:
“Nikad nu fićem aša nješto rov!” **17** Atunča Isusu binje s ujtă
p je š zăće: “A će značaštje atunča aja čije skrisă ăn Sveta
pismă: ‘Buluvan karje graditelji arunăkat postanit glavni buluvan
alu zgradej’? **18** Toc karje kadje p buluvanula osă sparđje
kašă găvanu d glină, š akă kadje ăla buluvanu p njeko osă fije
măćinat.” **19** Učitelji d zakonu alu Mojsije š glavni popurlje avrut
odma săla puče d aja k binje aštijut k aja vorbă sa odnosăt p
je. Ali na fukut aja k lji irja frikă k lumja osă okrunjaskă putruv
je. **20** Učitelji d zakon alu Mojsije š glavni popurlje la pratit pă
Isusu š atrimjes dăpă jel špijunurj karje sa fukut k je iskreni.
Avurut s apuče p Isusu k azăs nješto rov kum s l predajaskă alu
upravitelj alu rimuluj ăn regija kum aputja s kaznjaskă p Isusu.
21 Špijunurlje azăs alu Isusuluj, “Učiteljulje, štijim k rubješt š
ănvăc istină š k nu ješt naklon alu unu om majmult d altu,
već ispravno ănvăc p lumja s trijaskă aša kum Dimizov vrja s
trijaskă. **22** Spunje nuavă dali je dopustit s platim porezu alu
caru alu Rimuluj ili nuje.” **23** Ali Isusu avuzut k pokuša s l puče
ăn zamkă š lja zăs: **24** “Rătăcăm kovanica d arđint ku karje s
platjaštje porezu. Alu činje je slikaja š alu činje lumje p ja?” Je a
odgovorit: “Alu caruluj.” **25** Isusu lji zăća: “Atunča dăc alu caru
ćije alu caruluj, ali alu Dimizov dăc ćije alu Dimizovuluj.” **26** Daja
na putut p Isusu s l optužaskă pănglu toc k azăs nješto će nuje
binje, već atikut š sa mirat la vorbaja. **27** Atunča avinit la Isusu
njeki saduceji. Saduceji nu kridja k lumja nu s skuală dăla morc,
daja je azăs alu Isusu: **28** “Učiteljulje, Mojsije askris ăn zakonu
alu nostru, akă omu karje ănsurat muarje fărdă kupi, fratilje
aluj mora s ănsuarje p aluj mujarja kum ja aputja s fakă bijat.
Ăla bijat osă fije nasljedniku alu pămăntuluj alu omula karje
amurit š s adukă lumje aluj. **29** Udată afost šaptje frac. Prvi
fratje sa ănsuarit š amurit fărdă kupi. **30** Atunča altu fratje sa
ănsurat ku mujarja alu fratusov karje amurit, ali š jel amurit.
31 Isto aša aldă trje fratje sa ănsurat š amurit. Š toc fracă karje
arămas sa ănsurat ku ja š toc d šaptje frac amurit fărdă kupi.
32 Majklo amurit š mujarja. **33** Kănd krjez k vinje zuva kănd toc
morcă osă skualje, alu činje ja osă fije mujarja ăn zuvaja kănd
irja mărtată dăpă toc šaptje frac?” **34** Isusu lja zăs: “Lumja ăn
pămăntusta s suară š s mărită. **(aiōn g165)** **35** Ali lumja karje s
skuală dăla morc š trijaštje ăn pămăntula alu nov, p ălja karje
Dimizov smatraštje k je dostojni s trijaskă ăn pămăntula, nu s
ănsuară nić š s miritje. **(aiōn g165)** **36** Osă fije kašă anđeli daja če
nikad nu s muară. Je je kupi alu Dimizov daja će Dimizov lja tors
dăla morc. **37** Ali akuma, dali morcă s skualje dăla muartje? Čak
š Mojsije pokazăt k osă skualje. Mojsije aja pokazăt ăn odlomak
d grmu karje ardje undje Mojsije akimat p Domnu ‘Dimizov alu
Abraham š alu Izak š alu Jakov’ dăpă aja mult kănd je amurit.
38 A Dimizov nuje Dimizov alu ălja karje rămănje morc, već
Dimizov alu lumje karje vije! Dimizov p tuată lumja smatrjaštje k
je vij.” **39** Atunča azăs njeki učitelji d zakon alu Mojsije: “Binje
azăs, učiteljulje!” **40** Dăpă aja nu sa osudit s ăntrijabă p Isusu
aša pitanja. **41** Atunča Isusu lja tribat p lumja: “Dăče učitelji
zăće k je Kristu bijatu alu Caru David? **42** K David săngur zăće
ăn knjigă alu Psalam undje askris: ‘Domnu azăs alu Domnuluj
alu mjov: “Šăz p dirjaptă amja, s vladješt ku minje **43** păn nu
puj p dušmanji alji tej kašă klupa dusu pičuarje alji tijalje”.’ **44**
Jasno je k David p Mesija akimat ‘Domnu alu mjov‘. Kum atunča
Mesija puatje s fije samo potomaku alu David?” **45** Păn narodu
apus urjajkje, Isusu sa obratit la učenikurj aluj: **46** Păzăcăvă d
učitelji d zakon alu Mojsije! Je vrja s umblje okolo ku haljinilje alji
marj š lumja s lji pozdravjaskă ku marje poštujală p ulic. Je vrja
s šagă p počasne lokurj ăn sinagogurj š la nutje. **47** P prjevară
ja imanja alu udovicilor, a s ruagă mult s puată lumja s lji vjadă.
Je osă fije kaznic maj rov d alcă lumje.”

21 Isusu ăn Hram avizut p bogataši kum ubacaštje banji ăn
blagajnă alu hramuluj. **2** Atunča avizut š p njeka udovică
kum arunkă samo duavă maj mić kovanic. **3** Isusu azăs alu
učenikulor: “Punjec urjajkje, k istina je, asta sărakă udovică
apus majmult nego je toc zajedno! **4** K toc je adat će avut viška,
a ja, aša d sărakă, adat tot će arje.” **5** Kănd njeki učenikurj alu
Isusuluj arubit kum je Hramu sagradit d maj măndru buluvan
š ukrasăt ku maj măndri darurj karje lumja adat alu Dimizov,
Isusu zăće: **6** “Osă vije vrijamja kănd d ăsta Hram će vu ujtac
nu s rămije nić buluvan p buluvan. Tot s fije duburăt.” **7** Š
daja je la tribat: “Učiteljulje, kănd tot aja osă dogodjaštje? D
karje znak s najavljaskă d ispunjala d tot aja?” **8** Ja zăs Isusu:
“Păzăcăvă s nu v ănšalje! Mulc osă vije š osă zăkă: ‘Jo sănt
Mesija’, š osă zăkă avinit kraju! Nu lji kridjec. **9** Kănd audjec d
raturj š d pobună, na vjec frikă. Tot aja mora s dogudjaskă,
ali kraju alu pămăntuluj nu s vije još.” **10** Zăće još: “Narodu s
zaratjaskă pătruv narod š cara pătruv cară. **11** Osă fije marj
potresurj. Osă fije fuamja š kuga p altje lokur. Osă fije događajur
d karje alu lumjej osă fije frikă š znakur p ćerurj k vinje nješto
rov. **12** Ali majdată njego d aja će s dogodja, s vu apuče š s vu
maltetirjaskă. S vu dja ăn sinagogje la sud š p voj osă trimjată
ăn kisuarje. Su vu dukă la intja alu carurj š la upravitelji daja
će sljidic p minje. **13** Osă vu zadisaskă p voj s putjec s rubic
svjedočala avuastră d minje. **14** Nu vu brinic akuma če osă
zăćec d minje ăn obrană **15** k jo osă vu dav vorbilje š mudrost
karje nićunu alu voštri protivnikurj nu s puată s odoljaskă nić
s tuarkă vorba. **16** Čak š roditelji, fracă, familija, š ortaći osă

vu predajaskă. Osă vu umuară p njeko d voj. **17** Toc osă vu
zamrzaskă daja će sljidic p minje. **18** Ali ničuna d ăštja stvarurj
vuavă stvarno nu puatje s vu naštitjaskă. **19** Osă dubidic život
akă mije răminjec vjerni." **20** "Kănd vidjec k vuastja opkoljaštje
Jeruzalem, s štijic k avinjit vrijamja s s uništjaskă. **21** Atunča ălja
karje sa trefit ăn Judeja njeka s fugă ăn djal. Činje je ăn trg
njeka s fugă dăn jel, a ălja karje s găsaštje ăn okolică atunča
njeka s nu untră ăn trg. **22** K aja osă fije zăljilje alu Dimizovuluj d
kaznjală ku karje osă ispunjaskă tot če skrije d asta vrijamje ăn
Sveta pismă. **23** Grjev alu trudnicilor š alu mujerj karje d s sugă
ăn vrijamaja daja će ăn pământusta osă pritisnjaskă marje rovu
š marje gnjev osă kadă p narodusta. **24** Vuastja osă umuarje p
njeka lumja š p alci osă lja dukă kašă p ratne zarobljenikurlje ăn
tot pământu. Nežidovi osă gazaskă p Jeruzalemu până god nu
istiknjaštje vrijamja alor." **25** "Osă pojavjaskă čudne znakurj p
suarje, p lună š p stjalje. A p pământ osă fije marje kaos, kašă
valurlje alu apăj ăntră marje oluje. Păntruv aja tot narodu osă
fije mult zabrinic š ispunic ku frika. **26** Čak š stjaljilje p čerj osă
skutirje. Lumja osă muarje d frikă š d marje užas karje osă vije p
pământ. **27** Atunča tuată lumja osă vjadă p minje, Bijatu alu
Omuluj, kum viuv p oblak ăn marje moć š ăn slavă. **28** Kănd aja
tot ănčapje s dogodjaskă, avjec hrabrost š fic pljin d nadă k
Dimizov osă vu oslobodjaskă uskoro." **29** Atunča Isusu lja rubit
asta vorbă: "Ujtacăvă la smokvă ili bilo d karje ljemn. **30** Kănd
vidjec pupu alu smokvăj š săngurj štijec k vara upruapje. **31**
Isto aša kănd vidjec k asta s dogudjaštje d ćaja arubit, putjec
s fic sigurni k cara alu Dimizov la upruapje. **32** Istina je, asta
generacija nu s trjakă păn tot asta nu s dogudja. **33** Ćerju š
pământu osă trjakă, ali vorba amja s rămaje zauvjek!" **34** Isusu
azăs: "Păzăcăvă š nu fic kašă lumja karje je tupavj d marmuluk
š d bjarje ili briga alu životusta. Inače, aja ruavă zuvă p voj
osă vu iznenadjaskă **35** kašă zamka. K osă vije p tuată lumje
karje stanujaštje p pământ. **36** Ăn tuată vrijamja păzăcăvă š
rugacăvă s putjec s avjec snagă s izdržic aštja stvarurj će vinje
š spremic s stăc la intja amja, la intja Bijatu alu Omuluj. **37** Isusu
tuată zuvă văca ăn Hram, š sara pljika š provodja nuaptja p djal
Masline. **38** A tot narodu s skula niđe zore š pljika ăn Hram s
puje urjajkje la Isusu.

22 S približa Prazniku d mălaj fărdă germă. Ăsta praznik s
kima š Pasha. **2** Svečenikurlje karje vodjaštje š učitelji d
zakonu alu Mojsije kăta kum s l apuče p Isusu š s l osudjaskă p
muartje, ali lja fost frikă d lumje s nusă bunjaskă. **3** Ăn vrijamaja
Sotona auntrat ăn Juda Iškariot karje je unu dăn je dojsprijače
apostolurj. **4** Jel apljikat š sa dogovorit ku svečenikurlje alu
poglavarălor š ku zapovidnikurlje alu stražăj d Hram kum s lja
ažutje s apuče p Isusu. **5** Je s visilja š ja običit k ji d banj. **6**
Juda a pristanit. Aša je! kăta bună vrijamja s lji dja p Isusu kănd
lumje nu s fije upruapje. **7** Avinjit zuva s počinjaskă Prazniku d
mălaj fărdă germă, kănd s žrtvujaštje vuaje d vičeră alu Pasha.
8 Isusu atrimjes p Petar š p Ivan: "Fuđic š priprimic vičera alu
Pasha s mănkăm una." **9** Učenikurlje atribat p Isusu: "Undje
vrijaj s mănkăm?" **10** Lji zăće aša: "Čim untrăc ăn trg Jeruzalem,
osă vu sretnjaskă unu om karje aduće apă ăn bukal. Fuđic dăpă
jel. Ăn kasă karje untră **11** š zăćec alu domaćinuluj: 'Učitelju
ăntrijabă ăn karje sobă puatje s mălănče vičera alu Pasha ku
učenikurlje aluj.' **12** Jel osă vu ratje marje sobă p kat, karje
spremită. Ačija priprimic vičera." **13** Petar š Ivan sa dus ăn trg
š je agăsăt tot kum Isusu lja zăs te ačija priprimit vičera alu
Pasha. **14** Kănd avinjit vrijamja d vičeră alu Pasha, Isusu alat
loku la astal ku apostoli. **15** Jel azăs: "Am čeznit ku tot sufljetu s
mălănk ku voj asta vičera alu Pasha majdată d muka amja.
16 Vu zăk k nu maj mălănk vičera alu Pasha până nu vinja
zuva s s mălănče ăn cara alu Dimizov." **17** Atunča alat paru ku
vinu, zahvaljit alu Dimizov š zăće: "Lăc š podjeljic vinu ăntră
voj. **18** Vu zăk d akuša numaj bjavă vin până nu vinje cara alu
Dimizovuluj." **19** Atunča alat mălaju š zahvaljit alu Dimizov, la
frănt š la dat alu učenikulor, š azăs: "Asta je tijela amja karje s
predajaštje d voj. Mănkăc asta mije d spomen." **20** Dăpă vičeră,
aša alat š paru ku vinu š azăs: "Asta je sănđilje alu mjov karje s
varsă kašă žrtva d voj. Ku sănđilje alu mjov Dimizov fače novi
savez ku narodu aluj. **21** Pănglu tot jakă, izdajniku alu mjov
šadje ku minje la astal. **22** Jo, Bijatu alu Omuluj, mora s mor
kum je odredit, ali grjev alu ăla karje izdajaštje p minje!" **23**
Učenikurlje ănčapje ăntrije je s ăntrijabă činje dăn je putja s
fakă aša rov. **24** Učenikurlje ančiput s s prepirjaskă d aja činje
dăn je arfi maj marje. **25** Isusu azăs: "Carulje alu pământusta
vladjaštje p narodu alor š provodjaštje vlastu p je. Š ălja carurj
vrja s lji faljaskă narodu k je maj bunj. **26** Ali voj nu fićec kašă je!
Naprotiv, maj marje ăntru voj s fije kašă ăla majmik, a vođa kašă
argatu. **27** Mi zăćec, činje je maj marje, ăla karje šadje la astal
ili ăla karje l služaštje? Ăla la astal, dănă? Ali nu ăntru voj, k,
jakă, jo sănt ăntru voj kašă argatu. **28** Voj afost pănglu minje ăn
kušnilje alji mjalje. **29** Vu dauv s vladic ăn cara alu Dimizov,
kašă Tatimjov če ma dat mije. **30** Voj osă mănkăc š osă bijec la
astalu mjov ăn cara amja. Osă šidjec p prijestolje š osă vladic p
duavăsprijače sămăncje alu Izrael." **31** Isusu azăs: "Šimune,
Šimune, Sotona aćirut s puată s iskušaskă vjera avuastră kašă
omu karje prosijaštje gruvu. **32** Ali mam rugat d tinje vjera ata s
c nu nistanjaskă. Aša, kănd t torč mije, učvrstjaštje vjera alu
alc učenikurlje!" **33** Petar azăs: "Domnulje, jo sănt spremit s
pljek ku tinje ăn tamnică š ăn muartje!" **34** Isusu azăs: "C zăk,
Petre, majdată će kukošu mănje diminjacă kăntă, d trje vorj osă
t odrikneštj k uopće m kunoštj." **35** Isusu lji trjabă: "Kănd p voj
atrimjes p drum fărd banj, fărd tašnă š sandalje, dali vuavă čiva
afaljit?" Je odgovorit: "Na faljit." **36** Isusu azăs: "Ali akuša, činje
arje banj, săla dukă! Tašna isto! Činje narje mač, s vindă cualjilje
š s kumpră d jel. **37** k vu zăk, mora s ispunjaskă aja će d minje
skrije ăn Sveta pismă: 'L smatrja k je zločnac.' Tot će prorokurlje
askris d minje uskoro osă s ispunjaskă." **38** Je azăs: "Domnulje,
avjem ačija doj mačurj!" Isusu azăs: "Dăstulj je! Nu maj rubic d
aja." **39** Atunča Isusu sa dus dăn trg š aplijkat, kašă obično, p
Maslinskă goră. Učenikurlje sa dus dăpă jel. **40** Kănd a žuns, lji
zăće: "Rugăcăvă s nu vu savladjaskă kušnje!" **41** Sa udaljit dăla
je otprilike kăt puatje buluvanu s s arunčje. A kleknit š sa rugat:
42 "Tato, akă tu vrjaj, uklonjaštje asta dăla minje s nu bjav dăn
parusta d patjală! Ipak, s fije kum vrjaj tu, a nu kum vrijauv jo."
43 Š atunča ji sa pokazăt anđeo š la fukut maj capăn. **44** Tot če
maj tarije sa rugat, ăn marje munkă, a znoju ji postanjaštje kašă
kaplja dăn sănđe ča akuzut p pământ. **45** Kănd azavršăt ku
rugala sa skulat, sa tors la učenikurj š lja găsăt kum s kulkă,
iscrpic d žalost. **46** Isusu lji trjaba: "Dăče v kulkăc? Skulăc š

rugăcăvă s nu vu savladjaskă kušnje!" **47** Pănd Isusu aurbit, sa
pojavit mult lumje, karje lja dus Juda, unu dăn je dojsprijače
apostolurj. S približa la Isusu š la pozdravit ku poljubacu ăn
falkă. **48** Isusu aluj azăs: "Juda, zar ku poljubacu izdaješt p
minje, Bijatu alu Omuluj?" **49** Kănd učenikurlje avizut će s
spremjaštje, je azăs: "Domnulje, s lji napadnim ku mačurlje?" **50**
Š unu dăn je aluvit p argatu alu marje popăj š ja tijat dirjapta
urjajkje. **51** Ali Isusu azăs: "Lji dopustic! Nu vu odupiric više!" A
dirit alu argatuluj urijajkja š la iscjelit. **52** Atunča azăs alu lumjej
karje avinjit s la puče, alu glavni popilor, stražari alu hramuluj
š starješăna: "As pljikat p minje ku mačurlje š ku toljagurlje
ka p butovnik! **53** Dăče nu mas pukat ăn Hram? Tuată zuva
irjam ănklo ku voj. Ali asta je trenutku alu vostru vrijamja kănd
vladjaštje săla alu nuaptjej." **54** P Isusu la apukat čuvari š la
dus ăn kasă la svečeniku alu marje. A Petar lji pratja. **55** Ăn
mižlokuluj d bătutură stražari a prins fok š je karje irja aiča
sa ănklzăt pănglă ja. Petar asăžut ku je. **56** Njeka sluškinje s
ujtă kum jel šadje pănglă fok, l pratjaštje š zăće: "Š ăsta irja
ku omusta karje pukat!" **57** A Petar sa odriknit: "Pa jo nič k l
kunoskă, mujarjo!" **58** Nješta majklo, njeko altu la vizut š azăs:
"Š tu ješt unu dăn je!" Petar odgovorit: "Nu sănt, omulje!" **59**
Dăpă otprilike unu sat, njeko altu tvrdja: "Ăsta om zaista irja ku
jel k jel je d regija Galileja, kašă š Isusu p karje la pukat!" **60**
Petar azăs: "Nuštiv d čaja rubještj, omulje!" Ăn trenula, pănă još
arubit, akăntat kukošu. **61** Atunča Domnu Isusu s okrenjaštje š
s ujtă p Petar, a Petar sa dat d găndkum ja zăs Isusu: "Ăn
diminjacă, majdată će kukošu kăntă, d trjej vorj osă t odriknještj
k uopće m kunoštj." **62** Ajšăt Petar dăn bututurăš aplăns amară.
63 Čuvari ančiput s s sljađe d Isusu š s l bată. **64** Ja ănviljit vojki
š ja zăs: "Tu ještj proroku. Spunje činje ta butut!" **65** L vridja
još maj mult ku altje vorbje ruavje. **66** Kănd sa spart zuva, sa
străns Marje vječe alu Židovilor. Aja afost vođilje alji bătărnj
karje afost vođilje alu popilor š učiteljulor d zakon alu Mojsije.
Čuvari adus p Isusu la je **67** š ja zăs: "Spunje nuavă dali tu ješt
Kristu." Isusu zăće: "Akă vu zăk k sănt, osă numă kridjec, **68**
akă vu ătrijeb nješta, osă numi odgovoric. **69** Ipak uskoro jo,
Bijatu alu Omuluj, osă šagă p lok d čast š moć la partja alu
Dimizovuluj." **70** Kănd auzăt aja, toc je astrigat: "Dal tvrdješt k
ješt Bijatu alu Dimizovuluj?" Lja odgovorit: "Aša je kum voj aja
zăćec." **71** P aja je azăs: "Će maj fićem ku još dokazurj? Aja
sunguăj noj auzăt dăn gura aluj!"

23 Atunča tuată vječa Amarje sa skulat š je adus p Isusu
la Pilat karje je upravitelju alu rimuluj. **2** Ačija je ančiput s l
optužaskă: "Noj apukat p omusta kum zavadit p lumja anuastră.
Rubjaštje nuavă s nu platim porezu alu caruluj alu Rimuluj, a
d jel tvrdjaštje k je Kristu, caru." **3** Pilat atribat p Isusu: "Ješt
tu caru alu Židovilor?" Isusu odgovorit: "Aša je kum tu aja
zăć." **4** Pilat atunča zăće alu popilor alji marj š alu naroduluj:
"Jo na utvrdit k omusta na fukut nimika rov." **5** Ali je ănčapje
još maj mult s navaljaskă: "Ăvacă p tot pămăntu alu nostru š
navadjaštje p pobună! Ančiput ăn Galileja š avinit tot pănla aiča
ăn Jeruzalem!" **6** Kănd Pilat auzăt aja, atribat: "Pa zar je jel d
regije Galileja?" **7** Kănd je azăs: "Da", Pilat atrimjes p Isusu la
Herod, karje vladjaštje p Galileja. Herod baš atunča sa găsăt ăn
Jeruzalem. **8** Kănd Herod avizut p Isusu, mult sa bukurat d aja k
d jel mult auzăt. D multă vrijamje Herod avrut s l vjadă d aja će
s nadja k pănglă jel osă fakă čudă. **9** Jel atribat pitanje dăpă
pitanje alu Isusuluj, ali Isusu p nićunu pitanje na odgovorit. **10**
Svečenikurlje alu poglavaruluj š učitelji d zakonu alu Mojsije
astat ačija š ku nikižala la optužăt. **11** Herod š vuastja aluj s ljiga
d Isusu š rădja d jel. L brakă ăn cualje d carurj š l trimjatje drăt
la Pilat. **12** Herod š Pilat, karje irja dušmanj, ăn zuvaja postanit
ortač. **13** Pilat akimat p poglavari alu svečenikulor, p vođilje alu
židovilor š lumja **14** te lja azăs: "Masdus p omusta p optužbă k
adrikat pobună ăntru lumja. Lam ispitujit pănglă voj, ali nam
vizut divina d karje las optužăt. **15** Nič Herod na găsăt divina
aluj š aša la trimjes ădrăt la noj. Ăsta om na fukut nimika s
zaslužaskă kazně d muartje. **16** Dakle, naridjesk s l bată ku
biču, š atunča l las." **18** Ali toc ăntru glas azbirat: "P jel umuară,
a lasănje pă Baraba!" **19** Baraba irja ăn kisuarje daja če irja
umješăt ăn pobună ăn Jeruzalem š daja če amurăt. **20** Pilat jar
sa obratit alu toc k avrut s oslobodjaskă p Isusu. **21** Ali je astat s
striđe: "Razapnjaštălăj! Razapnjaštălăj!" **22** Pilat sa obratit š d
trje vorj: "Ali d karje rov afukut?" Nam utvrdit k afukut nimika ča
zaradjaštje kazně d muartje. Naridjesk s l bată ku biču, š atunča
l las." **23** Ali, je š maj dăpartje astrigat š akătat s l razapnjaskă.
Je napokon adubidit aja če je avrut. **24** Pilat odlučit s fakă p voja
alor. **25** Oslobodit p ăla karje afost ăn kisuarje dăn pobună š
daja če amurăt, k jel irja omu p karje avrut Pilat s l oslobodjaskă.
A predajit p Isusu alu vuastja aluj s l umuarje kum toc avrut. **26**
Vuastja aduća p Isusu ku kruča p urmilje aluj. Pănd je apljikat
apukat p njeki om dăn Cirena karje s kima Šimun karje sa tors d
sat š ja pus p šalje kruča s la dukă dăpă Isusu. **27** Dăpă Isusu
apljikat multă lumje š multă mujerj karje aplăns š tuguja. **28** Ali
Isusu s okrinjaštje kătri je š lja a zăs: "Mujeri d Jeruzalem, nu
plănđec d minje, njego d voj š d kupi alji voštri. **29** K vinje zăljilje
kănd osă s urbjaskă: 'Blago alu mujerilor karje narje kupi. Blago
alu mujerilor karje nafukut, š alu amižduavje tjepturj karje na
supt!' **30** Ăn aja vrijamje lumja osă zăkă alu planinălor: 'Kădijec
p noj' š alu djalulor: 'Ăviljicnje!' **31** Akă ăn fok ardje ljemnu
vjardje, kăt osă argă još ljemnu auskat?" **32** A vuastja aduća p
još doj kriminalcurj s lji razapnjaskă ku Isusu. **33** Kănd avinit la
lok karje s kjamă Lubanja, l razapinjit, a š ku jel š p kriminalcurj,
p unu p dirjaptă alu Isusuluj, a p altu p stăngă. **34** Isusu azăs:
"Tato ăn čerj, oprostjaštălje k nuštije će fače!" Vuastja atunča
arunkat kockă te aša podjeljaštje cualjilje alu Isusuluj ăntră je.
35 Lumja a stat š tot s ujta, pănă glavari alor sa ljigat dă Isusu š
lja zăs: "P alci aspasăt. Akuša s spasaskă sungur p jel akă
je stvarno Kristu, izabraniku alu Dimizovuluj!" **36** Sa străbat š
vuastja d jel. Avinjit la jel š ji nudja akru vin. **37** Je azăs alu
Isusuluj: "Spasaštje p tinje akă ještj caru alu Židovilor!" **38** Dăpă
jel astat natpisu: "ĂSTA JE CARU ALU ŽIDOVILOR." **39** Unu
dăn kriminalcurj karje visja p kruče l uvridja ku vorbilje: "Tu ještj
Kristu, dănă? Spasaštje atunča š p tinje š p noj!" **40** Ali altu
kriminalac l ukurit: "Zar nucă frikă d Dimizov? Trpještj ista kazna
kašă jel. **41** Ali p pravdă je noj s trpim k je aja zaslužna plată
d djela alu nostru. Ali omusta na fukut numik rou." **42** Azăs
atunča: "Isusulje, kănd počinja s vladješt ka caru, smilujaštitje
p minje." **43** Isusu odgovorit: "Zaista c zăk: astăz osă fi ăn
raj ku minje." **44** Kănd afost oko duavăsprječe satje, suarilje
aprestanit s sijaskă š nuaptja prekrijit tot pămăntu pănla trje

satje posljepodne. **45** Lumina alu suarilje nestanit, š dăn turdată
firjanga alu hramuluj sa rupt p mižlok. **46** Atunča Isusu ătarje
strigă: “Tato, predajeskă sufljetu alu mjov ăn mănilje alji tjalje!”
Ćim azăs aja, aslubuzăt sufljetu. **47** Kănd kapetanu alu rimuluj
avizut ča fost, ančiput s slavjaskă p Dimizov š zăča: “Omusta
sigurno irja pravdan!” **48** Majklo, lumja karje afost ačija š avizut
če sa dogodit sa razilazăt š s bătja ăn tjept d marje žalost. **49** A
toc karje aštijut p Isusu š mujerilje karje avinjit dăpă jel dăn
Galileja astat maj dăpartje š s ujta la tot če sa dogodit. **50** Š jakă
njeki om, karje s kima Josip d Arimateja, trgu ăn Judeja, apljikat
la Pilat š akătat s ji dja tjela alu Isusuluj. **51** Jel afost članu d
vječa amarje alu Židovilor, ali nu sa slažăt ku je daja če la pukat
š osudit p Isusu p muartje. **52** Jel afost bun š pravedan om
karje štipta cara alu Dimizov. **53** Š Josip askinit tjela alu Isusuluj
dăpă kruče, š l umotjaštje ăn skumpă albă plată š l punje ăn
gruapă isklesătă ăn stijenă, ăn karje još nimilja nuje grupat. **54**
Suarilje kădja, š sămbăta samo če na vinjit. **55** Mujerilje karje
avinjit ku Isusu dăn Galileja, apljikat dăpă Josip š avizut undje
gruapa š če afukut ku tjela alu Isusuluj. **56** Atunča sa tors akasă
s pripimjaskă jarbje š unturje karje miruasă d tijela. Sămbătă sa
udinit, d aja k poštuja zakonu alu Mojsije.

24 Dănzorja ăn duminikă mujerji akrenit la gruapă ku jarbilje š
ku unturilje karje miruasă će lja pripimit. **2** Kănd je ažuns,
avizut k je buluvanu karje ăvilja ulazu la gruapă runkat ăn partje.
3 Auntrat ănotru, ali na găsăt tijela alu Domnuluj Isusuluj. **4** Pănd
jalje aša astat zbunjitje putru aja če sa dogodit, dăturdată pănglă
je sa pojavit doj omurj ăn cualje karje blistjaštje. **5** Mujerilje sa
spirjat š sa poklonit ku lica kăntră pămănt. Doj omurj lji ăntrba:
“Dăče kătac p viu ăntră morc? **6** Nuje aiča. A uskrăsnit! Zar nu
vu gindic će vam zăs još ăn Galileja: **7** ‘Jo, Bijatu alu Omuluj,
mora s fiuv predajit ăn mănj alu grešnikulor š je p minje osă m
razapnjaskă, ali jo aldă trje zălje osă uskrisnjaskă’.” **8** Jalje sa
dat d găND k Isusu aja azăs. **9** Š sa tors dăla gruapă s javjaskă
alu unsprijače apostolurj š alu toc alcălor. **10** Irja alja Marija
d trg Magdala, Ivana š Marija, mama alu Jakov, š još njeke
mujerj. Aurbit tot alu apostolilor če sa dogodit, **11** ali apostolilor
sa činit k tot aja mujeri izmislit. Š nu lja krizut alu mujerilor. **12**
Ipak, Petar dă fuga pănla gruapă. Kănd ažuns, s ujtă ăuntru
ali na vizut nimika osim skupă albă plată ăn karje irja Isusu.
Apljikat dăla gruapă š s ăntriba će sa dogodit. **13** Ăn zuvaja doj
učenikurj alu Isusuluj pljakă ăn sat Emaus, dăpartje d Jeruzalem
oko unusprijače kilomjatrje. **14** P drum arubit d tot ča fost. **15**
Pănd je aša aurbit š raspravlja ăntră je, avinjit Isusu š pljakă ku
je. **16** Ali alu vojki alor irja skuns s l kunaskă. **17** Isusu lja atribat:
“D čaja aja raspravljic pănd putujic?” Je astat pljinj d tugă. **18**
Unu dăn je, karje s kjamă Kleofa, ja odgovorit: “Tu ješt jedini om
karje avinjit d praznik ăn Jeruzalem karje nu štije ča fost ăn
zuviljaštja.” **19** Isusu ăntrijabă: “Ča fost?” Azăs: “Pa aja ča fost
ku Isusu dăn Nazaret. Jel irja proroku š tuată lumja aputut s
vjadă ku vorbilje š ku djela aluj k la trimjes Dimizov. **20** Pănglu
aja glavni popurlje š alji noštri altje članurlje alu vjećej amarje la
predajit s fije osudit p muartje š la dat s l razapnjaskă. **21** A noj
njam nadit k jel ăla karje osă spasaskă p narodu alu Izrael dăla
dušmanu aluj, već atrikut trje zălje d kănd je mort. **22** Ali aja
nuje tot k š njeke mujeri karje l pratja ku toc noj, nja zbunit p noj:
čim asvanit zuva jalje apljikat la gruapă, **23** ali ačija na găsăt
tjela aluj. Avinjit š zăs k lji sa pokazăt anđelurlje š lja zăs k Isusu
viu. **24** Njeki dăn noj adat fuga la gruapă š agăsăt k je gruapa
guală baš kum azăs mujerilje, ali na vizut p Isusu k je viuv.”
25 P aja Isusu lja azăs: “O kum ištjec nerazumni! Dăće vuavă
grijev s kridjec ăn aja ča zăs prorokurlje? **26** Zar nu irja nuždă
Kristu s trpjaskă tot majdată njego če s počinjaskă s vladjaskă p
toc?” **27** Aša Isusu lja objasnit tot če Mojsije š toc prorokurlje
azăs ăn Sveta pismă d jel. **28** Kănd avinjit upruapje d sat undje
pljakă, Isusu sa fukut kao k vrja s pljače maj dăpartje. **29** Ali je
la nagovorit: “Rămăj ku noj! Već je sara. Vinje nuaptja!” Aša
autrat ăn kasă s rămăje ku je. **30** Pănd afost ku je la astal, Isusu
alat mălaju, zahvalit alu Dimizovuluj, la frănt š la dat alor. **31**
Atunča lja sa diškis vojki š je la kănuskut. Ali jel la vojki alor
anistanjit. **32** A je azăs unu alu altăluj: “Kum nja fost pljinje
inimilje pănd p drum rubja ku noj š nji objasnja Sveta pismă!”
33 Sa skulat š sa tors ăn Jeruzalem. Apljikat la lok undje sa
skupit unsprijače d apostolurj š p alcă sljedbenikurj alu Isusuluj.
34 Je zăće: “Istina je, Domnu Isusu auskrsnit. Sa ukazăt alu
Šimunuluj!” **35** Atunča š ăštja alji doj rubja će sa dogodit p drum
š kum akănuskut p Isusu păn jel afrănt mălaju. **36** Pănd je doj
rubja, Isusu dunturdată astat ăntră je toc. Lji zăće: “Mir vuavă!”
37 Ali lja afost frikă daja če găndit k vjadje măroj. **38** Š Isusu lji
zăće: “Dăče vu frikă? Dăče ăn voj s fače sumnje ăn inimă? **39**
Atunča lja arătat mănjilje š pičuarilje š azăs: “Ujtacăvă la rănj!
Jo sănt aja! Punjec mănilje p minje š osă vidjec! Măroji narje
karnje š vuasă kaša će lji am jo!” **41** A je d radost na putut s
krjadă alu vojki alor, njego sa ćudit. Jel ăntrijabă: “Avjec čiva d
mănkat?” **42** Ja dat krod d pjaštje pržăt, **43** a jel l ja š mălănk
pănglă je. **44** Atunča zăće: “Asta će sa dogodit upravo aja če
vam zăs k osă dogodjaskă. Pănd majdată am fost ku voj, vam
zăs: atribut s s ispunjaskă tot će skrije d minje ăn zakonuluj alu
Mojsije, ăn knjigje d prorokurj š ăn Psalmi.” **45** Atunča lja žutat s
razumjaskă čije skris ăn Sveta pismă. **46** Kănd azavršăt jel
azăs: “Kašă kum vidjec, aša skrije ăn Sveta pismă k jo, Kristu,
trjebje s tripjesk š s mor š aldă trje zălje s m skol dăla morc **47** š
ku autoritetu alu mjov s rubjaskă alu tuată lumja s s trjebje s
okrinjaskă dăla grešală š s obratjaskă la Dimizov kum aputja s
lji oprostjaskă. Osă pučinjic ăn Jeruzalem **48** s zăćec alu alculor
aja če voj auzăt š avizut dăla minje. **49** A jo osă v trimjet p
Sufljetu alu Svăntuluj, p karje Tatimjov obećit k vuavă osă vije.
Răminjec ăn trg Jeruzalem pănd Dimizov nu trimjatje p voj săla
d sus!” **50** Isusu atunča askos p učenikurlje aluj d trg Jeruzalem
pănla lok upruapje d sat Betanijea. Ăn klo adrikat mănilje š
sa rugat s lji blagoslovjakă Dimizov. **51** Pănd lja blagoslovit,
afost drikat p čerj tot pănd nu lja nestanit d vojk. **52** Učenikurlje
sa poklunit la Isusu, a atunča je sa tors ku marje radost ăn
Jeruzalem. **53** Atunča irja stalno ăn Hram š slavja p Dimizov.

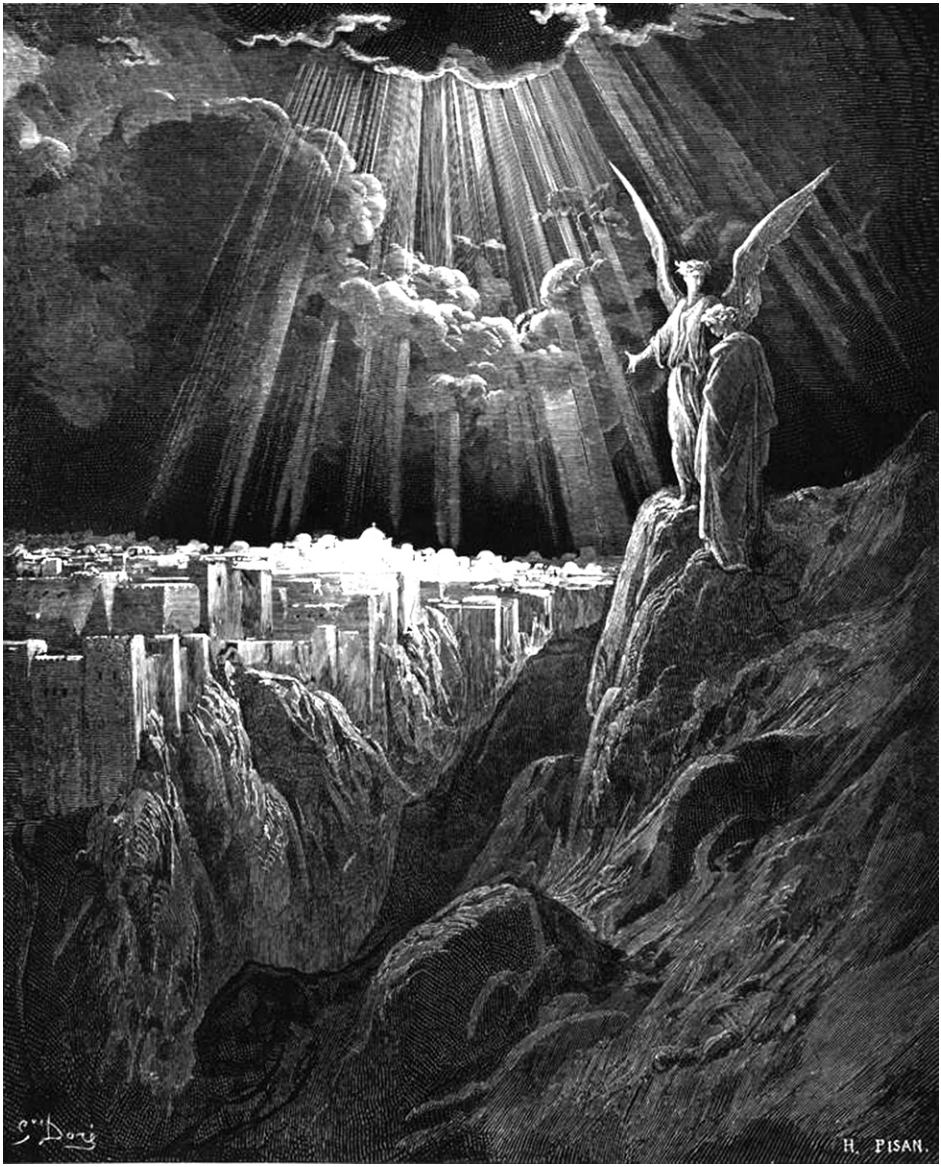

The New Jerusalem

"I saw the holy city, New Jerusalem, coming down out of heaven from God, prepared like a bride adorned for her husband. I heard a loud voice out of heaven saying, 'Behold, God's dwelling is with people, and he will dwell with them, and they will be his people, and God himself will be with them as their God.'"

Revelation 21:2-3

Ghidul Cititorului

Ludari at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Ludari at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos

Language: Koine Greek
Speech: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Strongs: g12
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios

Language: Koine Greek
Speech: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Strongs: g126
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn

Language: Koine Greek
Speech: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Strongs: g165
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios

Language: Koine Greek
Speech: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Strongs: g166
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

Geenna
Language: Koine Greek
Speech: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Strongs: g1067
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs
Language: Koine Greek
Speech: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Strongs: g86
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr
Language: Koine Greek
Speech: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Strongs: g3041 g4442
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol
Language: Hebrew
Speech: proper noun, place
Usage: 65 times in 17 books, 50 chapters, and 63 verses
Strongs: h7585
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō
Language: Koine Greek
Speech: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Strongs: g5020
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Ludari-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

aïdios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16
Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23
1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
1 Timothy 6:19
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

Geenna

Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43
Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
James 3:6

Hadēs

Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Peter 2:4

Questioned

None yet noted

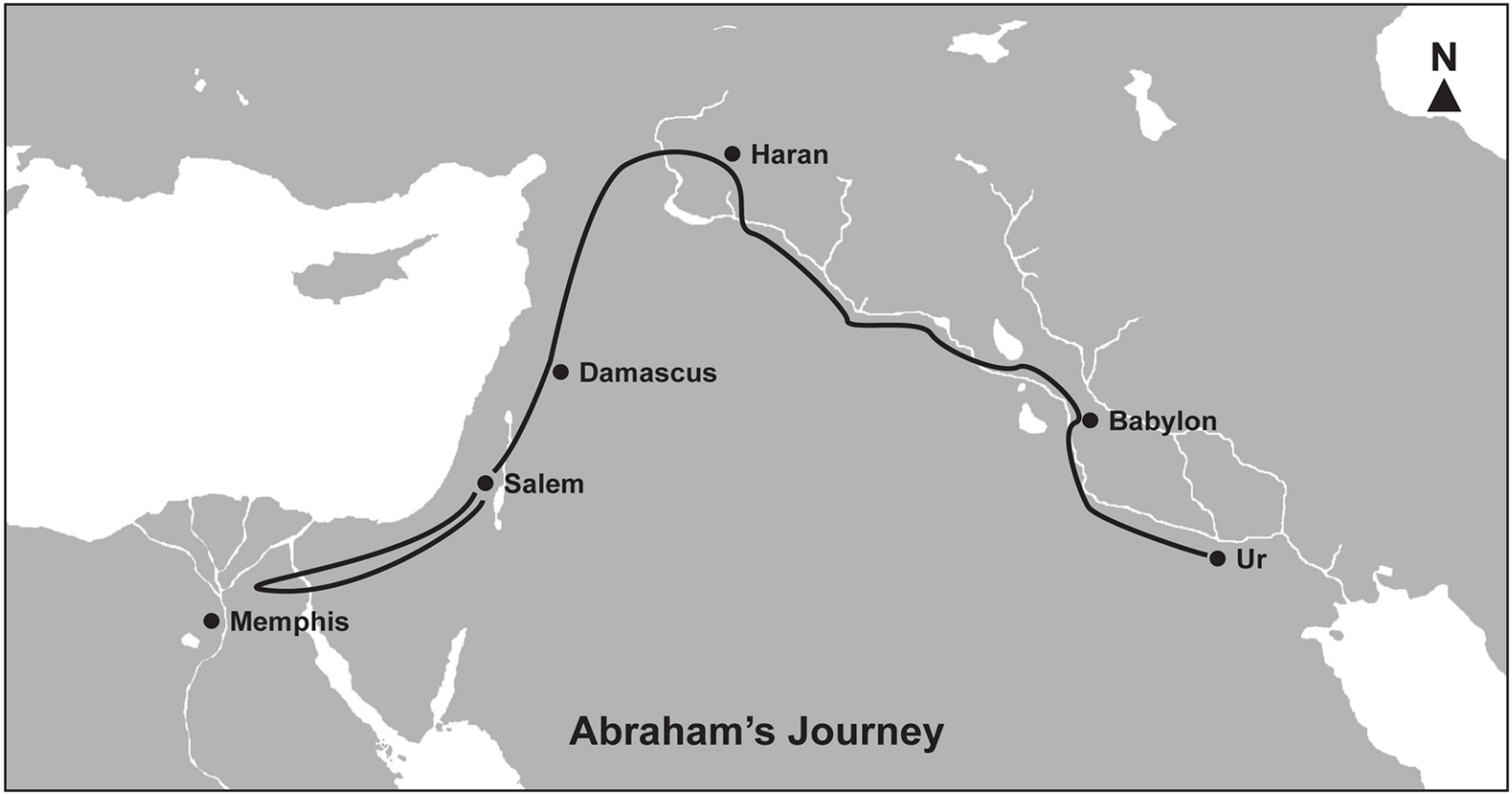

"By faith, Abraham, when he was called, obeyed to go out to the place which he was to receive for an inheritance. He went out, not knowing where he went"

Hebrews 11:8

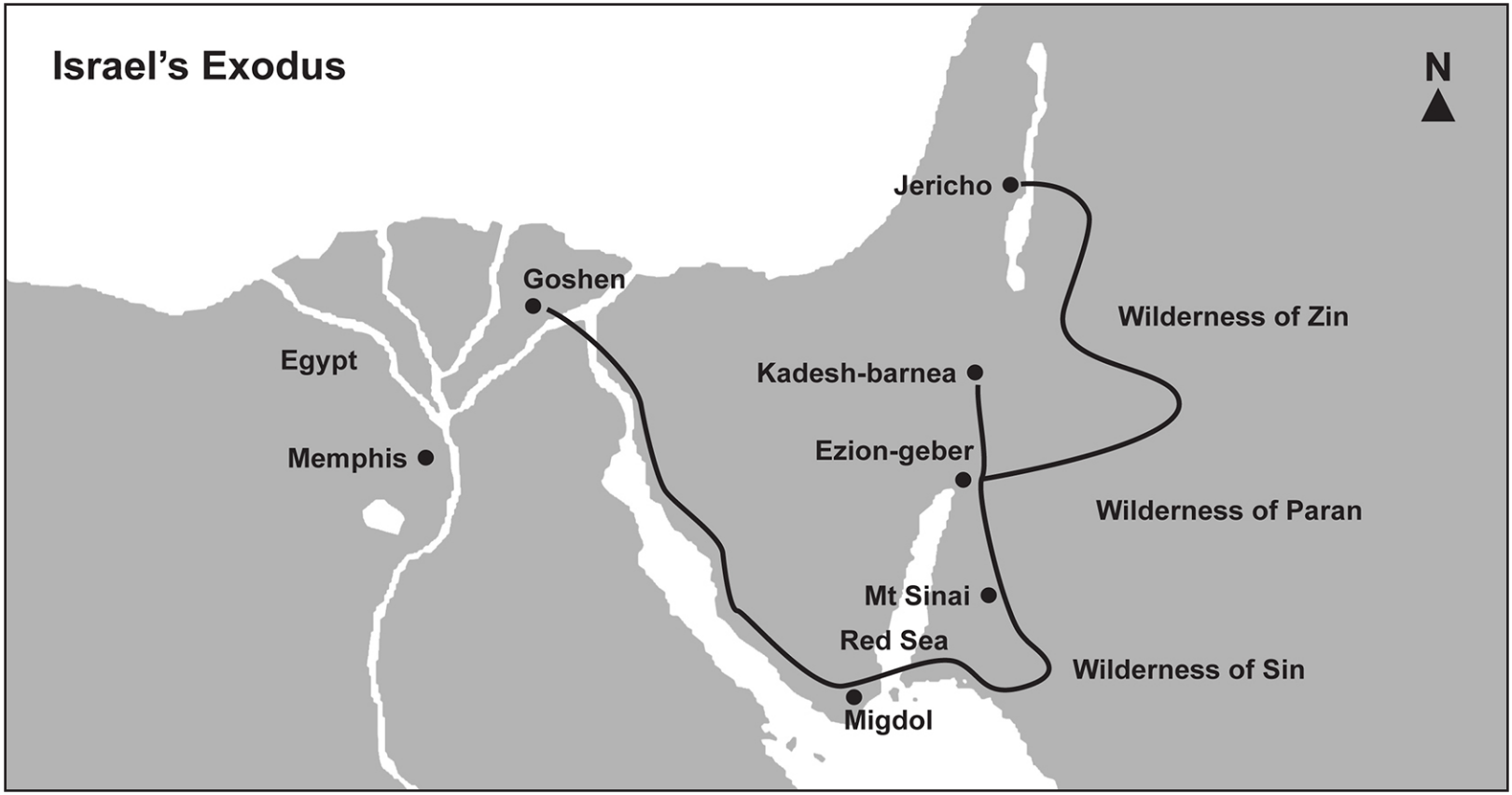

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

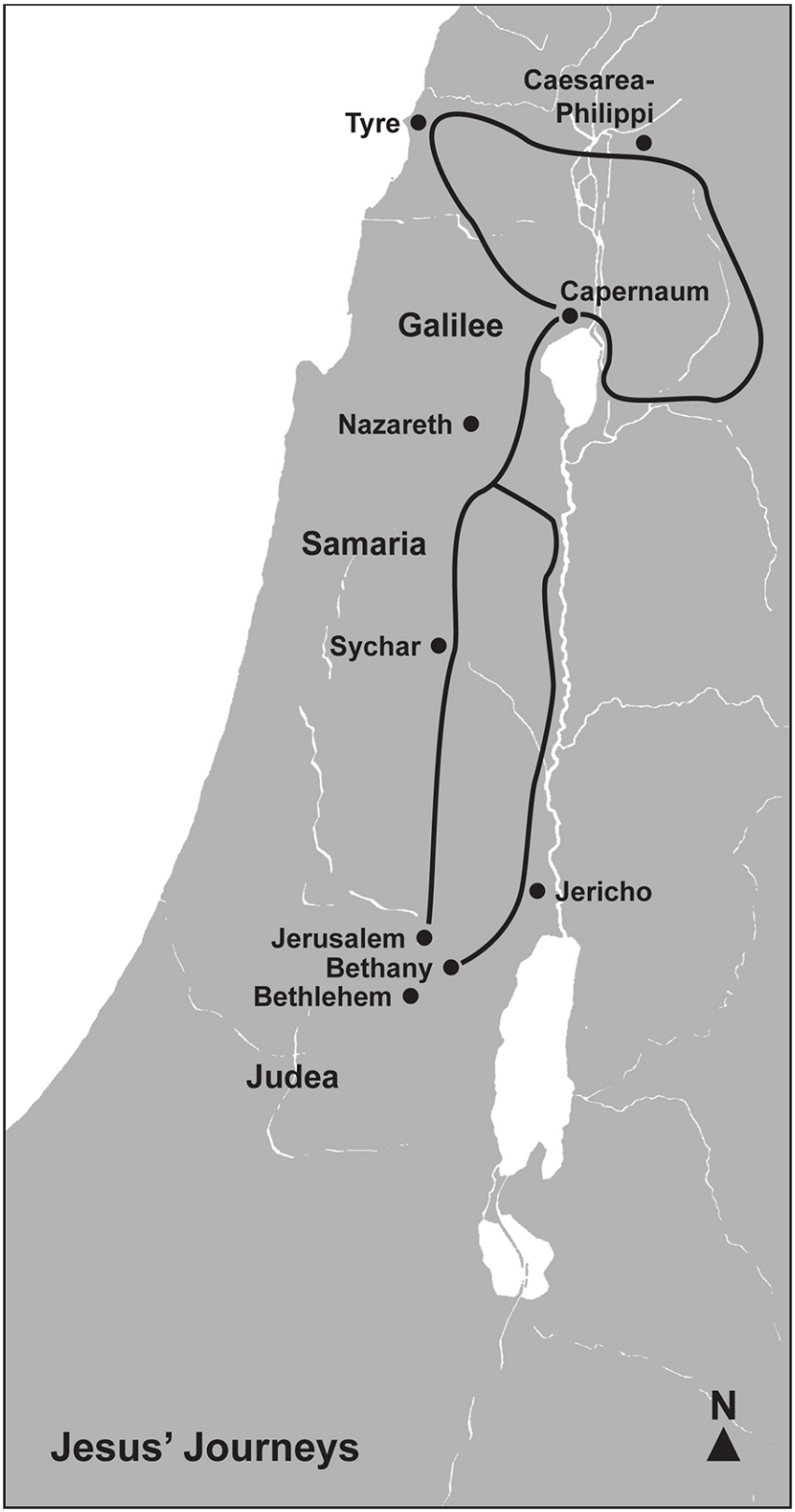

"For the Son of Man also came not to be served, but to serve, and to give his life as a ransom for many"
Mark 10:45

"Paul, a servant of Jesus Christ, called to be an apostle, set apart for the Good News of God"

Romans 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3		Mankind is created in God's image, male and female He created us				
How are we sinful?			Romans 5:12-19		Sin entered the world through Adam and then death through sin				
Where are we?			**When are we?**						
			Innocence		Fallen				Glory
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
		Son			John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people		Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise				
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
	Angels	Holy			Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
		Imprisoned		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 20:13 Thalaasa	
		First Beast						Revelation 19:20 Lake of Fire	
		False Prophet							
		Satan						Revelation 20:2 Abyss	
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all				

"Go and make disciples of all nations, baptizing them in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit"
Matthew 28:19